

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VI.

Kraków, Środa 25 listopada 1936 r.

Nr. 33

Zadamy dla Polski kolonij!

Wielki wiec Ligi Morskiej i Kolonialnej w Ratuszu

Wczoraj o godzinie dwunastej w południe odbył się w Warszawie w sali Rady Miejskiej wielki wiec Ligi Morskiej i Kolonialnej pod hasłem: **Zadamy dla Polski kolonij!**

Wielką salę Ratusza zapelnili około tysiąca osób. Zebraniu przewodniczył b. min. Kamiński. Przy stole prezydalnym zasiadli gen. Kwaśniewski i dr. Osiwa.

Przebieg wiecu był jak najzupełniej spokojny, poważny i podkreślił niezłomną naszą wolę posiadania własnych zamorskich rynków zbytu i własnych kolonij. Szczególnie wielkie wrażenie i burze oklasków wywołało przemówienie b. wicemarszałka senatu p. Dębskiego.

Z całą odwagą i prawdziwą rutyną mowcy podkreślał sen. Dębski niezwykłość naszej sytuacji gospodarczej.

— Gdy przybywałem na to zebranie — mówił — aby tu wraz z wami domagać się dla Polski kolonij, doszedłem do smutnego wniosku, że my właśnie sami jesteśmy kolonią! Do wniosku tego dojść musi każdy, jeśli zważy, że deficyt naszego bilansu, wyrównuje nie innego jak ręce polskiego robotnika wysyłane zagranicę na naszą chwałę i na pożytek obcy! (Burzliwe oklaski na sali).

— Nie ludzi nam wywozić trzeba — woła mowca — nie spracowane ręce polskiego robotnika, ale towary! Rzucone przez Wielkiego naszego Budowniczego hasło uprzemysłowienia Polski musi się wreszcie zacząć realizować, żeby nie podległość polityczna w parze pójść mogła z niepodległością gospodarczą. Nauczyliśmy się mamić twierdzeniem, że Polska jest krajem bogatym, a zapominamy o tym, że tylko 27

procent naszej ludności żyje i pracuje w miastach, podczas gdy reszta zbija się na wsi. Na tej wsi, na której wbrew wszelkim złudzeniom panuje najstraszliwszy głód ziemi! Na tej wsi, która wyrzuca z siebie wygłodzonych i bezrolnych, eksportując ich jako równoważnik bilansowy w kraje zamorskie!

Jeśli tej ziemi jest istotny głód, a to stwierdzić musimy ponad wszelką wątpliwość, je-

śli część naszej ludności musi uchodzić zagranicę i do krajów zamorskich, to to stanowi dla nas najlepszą chyba legitymację do żądania dla Polski kolonij, to to właśnie jest naszym największym prawem moralnym do wysuwania tych żądań!

Omawiając obecną sytuację, sen. Dębski śmiało stwierdza parcie całego świata do wywołania wielkiej zawieruchy wojennej, i zwalcza twierdze-

nie, jakoby wojna mogła obecnie w czymkolwiek zaradzić trudnościom gospodarczym świata. Fakt, że mieczem i gazem trującym przesunięte zostaną o jeden lub kilka zagónów dotychczasowe granice państw nie może w żadnym stopniu wpłynąć na kwestię gospodarcze. Zniesione muszą być przede wszystkim granice tamujące sprawiedliwy rozdział ziemi i dóbr, i do takiej wojny właśnie gotowi jeste-

śmy stanąć w każdej chwili! Chwila tego podziału siła życia staje się bliska. I jeśli tak licznie przybliży na to zebranie, to udowodnimy potrzeby obecności naszej przy tym podziale!

Po kilku jeszcze przemówieniach zebrani licznie na wiecu obywateli uchwalili jednogłośnie rezolucję, upoważniając rząd polski do wysunięcia żądań kolonialnych na forum międzynarodowym.

Pojedynynek artyleryjski w Madrycie

Minami wysadzono okopy powstańcze

MADRYT, (PAT). Komunikat Rady Obrony Madrytu donosi:

Piechota i artyleria rządowa rozwinęła mimo złych warunków atmosferycznych bardzo ożywioną działalność na wszystkich odcinkach frontu madryckiego.

W okolicach Casa del Campo rozprószyła artyleria znaczne ugrupowania powstańcze. W dzielnicy uniwersyteckiej zajęły wojska rządowe nowe pozycje, które następnie uchroniły.

Na odcinku Carabanchel wysadzono minami na znacznej przestrzeni okopy zajęte przez oddziały marokańskie. Wojska powstańcze cofnęły się w tym miejscu, oddając przednie linie okopów w ręce wojsk rządowych.

Na wszystkich odcinkach frontu madryckiego trwa pojedynynek artyleryjski.

AVILA, (PAT). Korespondent Havasa podaje: W Madrycie pada śnieg, wskutek czego operacje wojskowe ule-

gły wstrzymaniu. Lotnicy nie podejmowali żadnych lotów, jedynie artyleria powstańcza bombarduje w dalszym ciągu ufortyfikowane pozycje wojsk rządowych na przedmieściach oraz rządowe gmachy w centrum stolicy.

Wczoraj rano można było dostrzec spustoszenia, jakie wyrządziło bombardowanie Puerta del Sol. Wiele gmachów, dokoła tego sławnego placu jest zniszczonych, a wszystkie trafione były kulami.

Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wyrok śmierci w Nowosybirsku

MOSKWA, (PAT). Na niedzielnym posiedzeniu wieczornym kolegium wojennego najwyższego sądu ZSRR, w Nowosybirsku zapadł wyrok, skazujący wszystkich oskarżonych, w tym 1 obywatela niemieckiego inż. Sticklinga i 8 obywateli sowieckich na karę śmierci przez rozstrzelanie.

BERLIN, (PAT). Wiadomość, że w procesie nowosybirskim wśród wszystkich 9 skazanych na śmierć znalazł się również niemiecki inżynier górnictwa Stickling, wywołała tu ogromne oburzenie. Niemieckie koła polityczne

mówią o „potwornej samowoli sądu bolszewickiego”. W wyroku nowosybirskim widzą oni dowód, że dotychczasowe stanowcze protesty rządu Rzeszy nie znalazły w Sowietach posłuchu, co skłania do najgorszych obaw o losy innych obywateli niemieckich, wciąż nętych przez Moskwę do ma-

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Wszystkie trafione były kulami. Centralna stacja kolei podziemnej jest podziurawiona. Kilka wysokich domów na Gran Vía jest również zburzonych.

Anglia przeciw blokadzie Barcelony i uznaniu praw wojsk powstańczych

LONDYN, (PAT). Mimo niechęci członkowie rządu brytyjskiego odbyli narady, które oceniane są w kołach politycznych jako bardzo ważne. Narady dotyczyły sytuacji w Hiszpanii, a w szczególności kwestii uznania obu stron, będących w walce, za strony wojujące.

Jak się dowiaduje korespondent PAT., zdecydowano nie uznawać w dalszym ciągu obu

walczących stron za strony wojujące w sensie prawa międzynarodowego, postanowiono natomiast wzmocnić ochronę statków brytyjskich. Równocześnie rząd brytyjski zawiadomi zarówno rząd madrycki, jak i rząd generała Franco, że nie zgadza się na blokadę Barcelony i nie przyznaje rządowi gen. Franco praw międzynarodowych strony wojującej.

Pogrzeb ministra Salengro. Trumnę umieszczono naprzeciw ratusza na wielkim kalfalku, zaśypanym niemal w enclami od członków rządu, stronnictw frontu ludowego, orga-

nizacji i stowarzyszeń. Premier Blum wygłosił przezywany od wzruszenia głosem przemówienie, które głosniki transmitowały w całym Lille i najważniejszych punktach Paryża.

Po przemówieniu Bluma złożono trumnę na karawanie, po czym orszak żałobny, poprzedzany przez batalion piechoty, udał się na cmentarz.

Komintern przeniesiony do Katalonii?

„Biuro operacji” mieści się w Barcelonie

PARYŻ, (PAT). „Matin” twierdzi, że powzięta w marcu decyzja przeniesienia siedziby Kominternu z Moskwy do Katalonii zaczyna wchodzić w stadium częściowej realizacji.

Już teraz rozpoczęły bowiem swą działalność w Barcelonie pewne oddziały Kominternu, które zajmują się szczególnie działalnością komunistyczną w basenie śródziemnomorskim.

Te oddziały razem wzięte noszą nazwę „biura operacji” i znajdują się pod kierowni-

ctwem Rudolfa Kneniga, Fryderyka Waltera i czerwonego generalissimusa Antonowa.

Wzajemian za pomoc Moskwy dla Katalonii biuro to korzysta na zasadzie specjalnego układu z dużej swobody działania.

Sekcja wojskowa biura została już w całości zorganizowana. Na jej czele stanęli dwaj znani specjaliści od propagandy rewolucji w wojsku Rudolf Niederhaus i Walter Borch.

Sekcja ta podzielona już na 4 oddziały, a mianowicie fran-

cuski, pod kierownictwem Karola Mollet, włoski, kierowany przez Enrico Missoni, północno-afrykański na którego czele stoi Wilhelm Koch i wschodni pod kierownictwem Mojżesza Mirnego.

Biuro operacji otrzymało polecenie czynienia przygotowań do akcji, zamierzającej do natychmiastowej sowietyzacji basenu śródziemnomorskiego. Przystąpiło ono już do druku ulotek propagandowych i szkolenia specjalnych emisariuszy, którzy zostaną wysłani do poszczególnych krajów.

Kiereński, czy Kiliński?

Niezwykły proces o obrazę narodu

W restauracji „Pod Słońcem” przy ul. Komitetowej 1 w Warszawie siedzieli przy suto zastawionym stole dwaj bracia Władysław i Stanisław Wiśniewscy. Przyjechali ze Lwowa do Warszawy, w której najbardziej spodobały się im różne zakłady restauracyjne. Toteż, kiedy znaleźli się „Pod Słońcem”, byli już „pod dobrą datą”.

Wypite tam dodatkowe kieliszki nastroiły ich nader... poetycznie i rozmowa między braćmi potoczyła się na temat wojny światowej i upadku cesarstwa rosyjskiego. W bardzo ujemny sposób zaczęli się wyrażać o spadkobiercy cesarstwa, Kiereńskim, któremu zarzucano brak zmysłu politycznego i w ogóle niedorobów umysłowy.

Przy sąsiednim stoliku siedział „warszawista” z krwi i kości i opiekun jednego ze stołecznych domów, pan dozorca Ciechomiak. Było to wkrótce po odsłonięciu pomnika wodza ludu warszawskiego, Jana Kilińskiego.

Pan Ciechomiak był pod świeżym wrażeniem opisów odsłonięcia pomnika i bohaterskiej roli Kilińskiego w walce z Rosjanami.

Na nieszczęście, p. Ciechomiak miał lekko przytłumiony, również pod wpływem alkoholu, słuch i orientację.

Z sąsiedniego stolika dobiegały go słowa o Rosji i jej ciemnościach, ale co do nazwiska ciemności przesyłał się i wydawało się mu, że jest mowa o Kilińskim, a nie Kiereńskim. Toteż, gdy padały brutalne wyrazy, p. Ciechomiak zerwał się z miejsca i zaczął grozić obu braciom.

— Co wymówicie, że on łobuz? — Wy jesteście łobuzy. On był dobrym Polakiem — to patriotą!

Bracia Wiśniewscy byli nie mniej urażeni w swych uczuciach narodowych. Bo nazwać Kiereńskiego dobrym Polakiem — to przecież doprawdy cynizm, za który trzeba odpowiedzieć co najmniej kilku guzami.

I bracia Wiśniewscy pełni oburzenia na nieznanego rozmówcę, zawołali:

— Jeśli on jest dobrym Polakiem, to świat się kończy! — Jeśli tak, to cały naród! — I tu padły obraźliwe słowa o Narodzie Polskim.

Powstało zamieszanie. Wezwano policję. Wiśniewscy nie mogli zrozumieć, dlaczego po-

licja ich zabiera do komisariatu skoro stanęli w obronie społeczeństwa, obrażonego przez nazwanie Kiereńskiego dobrym Polakiem.

Stawili opór policji tak, że z trudem udało się doprowadzić do komisariatu.

Tu dopiero wyjaśniła się cała przyczyna niezwykłego zajścia, a mianowicie, że Wiśniewscy mieli na myśli Kiereńskiego a Ciechomiak Kilińskiego.

Niemniej za obrazę narodu i opór policji Wiśniewskich pociągnięto do odpowiedzialności.

Wczoraj Sąd Okręgowy wydał łagodny wyrok, skazując Władysława Wiśniewskiego na 6 miesięcy, a Stanisława na 1 miesiąc aresztu, obydwu z zawieszeniem.

Sensacyjny wypadek z kaucją b. dyrektorów Zakładów Żyrardowskich

Niezwykłe sensacyjny wypadek rzadko zdarzający się w praktyce sądowej zaszedł w ostatnich dniach na tle głośnej sprawy b. dyrektorów sp. akc.

Zakładów Żyrardowskich z ramienia koncernu Boussaca, Jana Vermeerscha i Mojżesza Caena.

Jak wiadomo od blisko półtora roku obaj dyrektorzy przebywają za pozwoleniem władz sądowo-sledczych we Francji.

Po wszczęciu śledztwa karnego w sprawie nieporządków w Zakładach Żyrardowskich obaj dyrektorzy osadzeni byli w więzieniu Mokotowskim i dopiero po złożeniu kaucji w wysokości 750.000 złotych opuścili mury więzienne.

Kaucja ta zagwarantowana została na wielkim majątku ziemskim, przemysłowca mało polskiego, Rychwałt w woj. lwowskim. Na podstawie tej

kaucji władze sądowo-sledcze nie stawiały w następstwie przestępstw wyjazdowi obu dyrektorów do Paryża, początkowo na okres 3-miesięczny, następnie zaś po wielokrotnych prolongatach na czas do całkowitego zakończenia śledztwa.

W ostatnich dniach zaszedł jednakże niespodziewany wypadek. Wielki majątek, na którym zagwarantowano kaucję Vermeerscha i Caena został sprzedany za długi wierzycieli prywatnych z licytacji i w ten sposób upadła i zagwarantowana na nim kaucja.

Obecnie więc kwestja środków zapobiegawczych w stosunku do obu dyrektorów Zakładów Żyrardowskich pozostaje całkowicie otwarta.

Słynni akwizytorzy — aferzyści stanęli wreszcie przed sądem

Od szeregu lat na terenie Warszawy działali słynni akwizytorzy - aferzyści Mariusz baron Kelles - Kranz i Gruzin z pochodzenia, Tev Gazarow. Po ostatecznym skompromitowaniu się na terenie stołecznym, obydwa akwizytorzy zdecydowali się przenieść na prowincję. Wybór padł na Poznańskie i Pomorze.

Udało się im uzyskać zezwolenie od czasopism „Tygodnik Ilustrowany” i „Straż Państwa” na zbieranie ogłoszeń.

Fakt ten umieli wykorzystać w swoisty sposób.

Zaczęli odwiedzać zamożniejszych majątki ziemskie i „lustrować” przedsiębiorstwa przemysłu rolniczego, interesując się jakoby warunkami bezpieczeństwa i higieny pracy. Samozwańcym lustratorom, oczywiście, nie się nie podobało, i spisywali na właścicieli majątków protokoły, będące według ich oświadczenia podstawą do postępowania karno-administracyjnego.

W rozmowie z właścicielami oszuści dodawali, że „mimo wszystko” będą mogli uniknąć odpowiedzialności, jeśli zamówią ogłoszenie w jednym z pism.

Wielu właścicieli godziło się na takie załatwienie sprawy.

Zainkasowane na ogłoszenie pieniądze brali do swych kieszeni. Baron Kelles - Kranz po trafili wynaleźć jeszcze inny sposób oszukiwania naiwnych. Oto udało się mu uzyskać od ambasadora Rzeszy Niemieckiej w Warszawie, Molkego, list polecający.

Mając taki list w kieszeni, Kelles - Kranz objeżdżał zagrody kolonistów niemieckich na Pomorzu i w Poznańskim i fałszywie wmawiał, że Rząd Polski rozparceluje majątki niemieckie a ich właścicieli wysiedli do Niemiec. Uda się

tego jednak uniknąć, jeśli on „pan baron” zajmie się tą sprawą, gdyż znając amb. Molkego, będzie mógł korzystnie wpłynąć na decyzję władz krajowych.

Koloniści powierzali sprawy i pieniądze. Kelles - Kranz z cierał ręce.

Niedługo to jednak trwało. Oszusta zdemaskowano.

Wczoraj Kelles - Kranz i Tev Gazarow zasiedli na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym, aby zdać rachunek ze swoich oszukańczych machinacji.

Nadużycia w Radzie Szkolnej przedmiotem sensacyjnego procesu

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się proces o nadużycia na terenie Rady Szkolnej stolicy.

Ławę oskarżonych zajęło kilka osób ze Stanisławem Wiśniewskim na czele.

Historia Wiśniewskiego jest dosyć ciekawa.

Oto rozpoczął on od funkcji ściśle honorowych, bezpłatnego opiekuna szkoły powszechnej Nr. 190.

Na tym stanowisku dał się poznać jako człowiek bardzo energiczny, pełen inicjatywy, toteż wkrótce powierzono mu stałe stanowisko opiekuna z pensją 250 zł., a później 400 zł. miesięcznie.

Wiśniewski zainicjował szereg imprez, kilka zresztą było nieudanych, inne natomiast, jak wystawa uzdrowiska „Latwa” przyniosła pewne korzyści.

Wiśniewski postanowił skierować swą inicjatywę na sprawy najbardziej go obchodzące, bo sprawy własnej kieszeni.

Oto bez zgody i wiedzy Rady Szkolnej wydrukował kalendarz-informator szkolny na 1933 r.

Zwerbował kilkanaście osób i zaopatrzwszy ich w sfałszowaną legitymację Rady Szkolnej, polecił odwiedzać wysoko postawione osoby z propozycją nabycia kalendarza.

Dochoń ze sprzedaży, jak głosił nadruk, miał być przeznaczony na rzecz akcji dożywiania dzieci szkolnych.

Wielu, ze względu na doniosły cel, kalendarz nabywało, ale nie wiedziało, że pieniądze

zagarnia dla siebie Wiśniewski.

Akt oskarżenia zarzuca Wiśniewskiemu, że przy pomocy innych jeszcze osób organizował kiermasze gwiazdkowe, wesole nasyłki sylwestrowe — pod egidą akcji pomocy młodzieży szkolnej, a właściwie z celem przywłaszczenia osiągniętego zysku.

Do sprawy Wiśniewskiego powołano wielu świadków, tak, że rozprawa potrwa 3 dni.

Włosi wybudują wielki port w Afryce Wschodniej

RZYM. (PAT) — Dzienniki donoszą, że w ramach planu t.

zw. rewaloryzacji Imperium, przewidziana jest rozbudowa wielką skalę portu włoskiego w Afryce Wschodniej Assab, który w ciągu najbliższych 3-4 lat stać się ma głównym portem łączącym stolicę Abisynii Addis Abebę z Morzem Czerwonym, dzięki nowej szosie, jaka połączy stolicę Abisynii z portem Assab przez Dessie. Koszty budowy portu wynoszą 50 milionów lirów.

Wiadomość ta jest żywo komentowana w tutejszych kołach francuskich, które zwracając uwagę, że rozbudowa portu w Assab osłabiłaby ruch we francuskim porcie Dżibuti, oraz ruch na linii kolejowej, łączącej Dżibuti ze stolicą Abisynii.

Hołd Mussoliniemu złoży parlament faszystowski

RZYM. (PAT) — Dnia 30 b. m. parlament faszystowski zgromadzi się na swą sesję jesienną. Pierwsze posiedzenie poświęcone będzie wyłącznie złożeniu hołdu Mussoliniemu, jako założycielowi Imperium, oraz uczczeniu członków parlamentu faszystowskiego, którzy w liczbie około 70 brali udział w wojnie abisyńskiej lub zostali zmobilizowani.

Deputowani ci zjawiają się na posiedzenie parlamentu w mundurach wojskowych, pozostali zaś członkowie parla-

mentu przybędą w mundurach faszystowskich.

Podczas posiedzenia odwołania zostanie w sali obrad parlamentu tablica brązowa z napisem: „9-go maja 14 roku ery faszystowskiej Benito Mussolini założył Imperium”. Przy tej okazji wygłosi przemówienie prezes parlamentu Ciano.

Ponadto odsłonięte zostaną w przedsiönku parlamentu 2 tablice ku czci poległych deputowanych mianowicie Luigi Razza i Antonio Locatelli.

Ostra kontrola nad komornikami

W związku z nieustającymi wypadkami ujawniania malwersacji w kancelariach komorników, polegających na inkasowaniu od interesantów rozmaitych opłat bez księgowania, podrobienia kwitów i t. p., zdecydowało Ministerstwo Spr. wiedełności obostrzyć kontrolę nad wszystkimi wpływami pieniężnymi komorników.

W porozumieniu z władzami pocztowymi pozbawiono komorników prawa bezpośredniego inkasowania kwot pieniężnych przekazywanych przez interesantów za pośrednictwem poczty.

Wszelkie kwoty nadsyłane komornikom w drodze zwykłych przekazów pocztowych, bądź też za pomocą przekazów czekowych, będą przez urzędy pocztowe przelewane bezpośrednio na konta komorników w P. K. O. aby w ten sposób wpływy tego rodzaju były rejestrowane.

Komornicy składać mają w tym celu urzędem pocztowym odpowiednie pełnomocnictwa. Wypłata jakichkolwiek kwot pieniężnych bezpośrednio do rąk komorników z pominięciem konta, została zabroniona.

Przeznaczony blondyn

Młodzieniec nazwiskiem Gzilek przejrzał się w kieszonkowym lusterku, przyglądał w sobie, poprawił kapelusz i wszedł do kuchennej sieni.

Na pierwszym piętrze zatrzymał się. Spojrzał na lewo, spojrział na prawo, jakby się nie mógł zdecydować, do których drzwi zapukać, wreszcie zdecydował się i zapukał do drzwi z lewej strony.

— Kto tam? — zapytano piskliwie.

— Swój — odrzekł Gzilek i znowu pogłaskał wąsiki.

Drzwi uchyliła tego niewiasta w średnich latach i w niebieskim fartuchu.

— Kucharka — domyślił się Gzilek, unosząc wytwornie kapelusz.

— Pan do kogo? — zapytała kobieta.

— Właśnie do pana.

— W jakim interesie.

Gzilek spojrział na nią, jak mógł najczulej.

— Szanowna pani! — rzekł.

— Jestem tem blondynem, który ma stanąć na drodze pani-ego życia. Przyszedłem ze świata, bo mnie tu ciągnie przez znaczenie.

Kucharka przez chwilę bardzo zdziwiona przyglądała się nieznanemu, następnie mruknęła gniewnie:

— A idźże ty łachudro!

I zatrzasnęła drzwi przed nosem „blondyna”.

— To już czterdziesta siódma — szepnął ze smutkiem młodzieniec i poszedł na drugie piętro.

Tym razem drzwi otworzyła chuda, zezowata dziewczyna.

W czerwonych spracowanych rękach trzymała mokrą ściereczkę.

— Ja jestem tem blondynem, który ma stanąć na drodze życia pani-ki — wyrecytował Gzilek. — Przyszedłem ze świata, bo mnie tu ciągnie przez znaczenie.

Z głębi kuchni odezwał się niespodzianie gruby męski głos.

— Co on tam gada?

Gzilek poruszył się niespokojnie.

— A... przepraszam — rzekł pospiesznie. — Ja omyłkowo!

I szybko zaczął schodzić ze schodów.

Gdy znalazł się na ulicy, splunął z wściekłością.

— Kiepsko skalkulowałem, czy co do diabła?! — rozumował rozgoryczony. — Przecież każda jedna służąca lata do kabalarki! A każdej drugiej kar-ty pokazuje, że przyjdzie do niej ze świata jasny blondyn, którego jej stanie na drodze życia. Znakiem tego jużem był.

Powinien dziś zejść ze trzy o- biady i jeszcze parę złotych do stać na wyrobienie ślubnej me- tryki. A tymczasem 48 bab ob- lazłem i żadna blondyna się nie spodziewa! Do kabalarek już widać nie chodzą, parzy- gnaty rosółem karmione!

Pelen gorzkich myśli Gzilek powlókł się ulicą. Nagle spo- strzegł, że jakaś starsza dama upuściła torebkę. Na bruk wy- sypało się kilkanaście monet...

Gzilkowi zaświeciły się oczy.

Podsłuchał uważnie, żeby po- móc starszej damie w zebraniu rozsypanych pieniędzy. Ale wi- docznie popełnił jakąś nieostro- żność, bo nagle usłyszał nad so- bą męski głos.

— Panie ładny! W manki-...

Atak obcych łodzi podwodnych na okręty wojsk rządowych?

MADRYT. (PAT) — Mini-sterstwo Marynarki oficjalnie komunikuje: Łodzie podwodne należące, jak należy przy- puszczać do floty cudzoziem- skiej, ponieważ powstańcy łod- zi podwodnych nie posiadają, zaatakowały statki rządowe u

wejścia do portu Kartageny. Jedna z torped trafiła krawo- nik „Cervantes”, powodując poważne uszkodzenia.

Inne torpedy przeszły obok torpedowca „Mendez Munez” nie trafiając go.

LONDYN. (PAT) — W ad-

miralicii brytyjskiej oświad- czono dziennikarzom, iż dotych- czas nie otrzymano żadnej wi- domości o starciu jakie rzeko- mo miało miejsce u wejścia do portu Kartageny pomiędzy statkami rządowymi a cudzo- ziemskimi łodziami podwodny- mi, działającymi na rzecz po- wstańców.

LONDYN. (PAT) — Renter donosi z Berlina: Przedstawi-

ciel rządu oświadczył kores- pondentowi Reutersa, że obec- nie nie ma żadnej łodzi pod- wodnej niemieckiej na Morzu Śródziemnym.

Oświadczenie to nastąpiło w związku z wiadomością o rze- komych zaatakowaniu przez cudzoziemskie łodzie podwod- ne hiszpańskich statków rzą- dowych.

Ukazały się samoloty-widma

HELSINGFORS. (PAT) — Z Harstad donoszą o pokaza- niu się w północnej Norwegii samolotów widm.

Liczni rybacy i wieśniacy zauważyli onegdaj w nocy po- ruszające się na niebie świat-

ła oraz słyszeli warkot moto- ru.

Prasa norweska donosi jed- nocześnie, że w pobliżu wy- brzeża norweskiego zauwa- żono jednostki sowieckiej mary- narki wojennej.

Smierć w pogoni za sensacją

Niesamowity zakład dwóch młodzieńców

Przed 10 laty w klubie Man- hattan w Nowym Jorku sie- działo dwóch zbłądowanych młodzieńców Henri Holmes i jego przyjaciel John van Dri- berg. Obaj jako synowie mi- lionerów mieli pieniądze w bród i mogli wskutek tego zaspokoić najbardziej wyszu- kane kaprysy. W końcu życie im całkowicie obrzydło, a ich jedyną namiętnością stało się szukanie „sensacji”.

Obaj zastanawiali się nad tym jaką nową „sensację” tu wymyśleć. Nagle Henri Hol- mes zaproponował, aby zało- żyli się o to, kto z nich popeł- ni bardziej sensacyjne samo- bójstwo.

John van Driberg zgodził się na to i obaj przyjaciele zaczęli omawiać warunki za- kładu. W końcu wszystko zo- stało ustalone. Każdy z nich wpłacił sumę 5000 dolarów. W ciągu tygodnia muszą popełnić samobójstwo. Zwycięzcą zo- stanie ten, którego samobój- stwo wywoła największą „sen- sację” i który w „najoryginal- niejszy” sposób odbierze sobie życie.

Kto z nich jednak miał o- trzymać wygraną, jeśli obaj mają ponieść śmierć? I na to znalazła się rada. Wzięli książ- kę adresową i mieli zamknąć- się oczy wskazać palcem na pierwsze lepsze nazwisko. A ten kto zostanie uznany zwy- cieżcą, tego kandydat otrzyma po 10 latach 10000 dolarów.

Trzeciego wieczora Driberg wszedł w swój prywatny samo- lot i zaczął krążyć nad Nowym Jorkiem. Nagle oczom prze- chodniów ukazał się straszny widok. Z samolotu wyskoczył człowiek stojący w płomie- niach i po kilku chwilach ru- nął na ziemię zwęglone zwło- ki. Driberg posmarował swą odzież natą i runął na ziemię jako żywa pochodnia.

Rodzice Driberga oświadczy- li, że ich syn padł ofiarą nie- szczęśliwego wypadku, że prawdopodobnie podczas eks- plozji stracił panowanie nad sobą i wyskoczył z samolotu. Tylko członkowie klubu Man- hattan wiedzieli, dlaczego zgi- nął John van Driberg.

W 8 dni po podpisaniu wa-

runków zakładu pozbawił się życia i Henri Holmes. Nala- dował stary pistolet diamen- tem i strzelił sobie w skroń. Klejnot posiadał wartość 20 tys. dolarów.

Zaraz po tym drugim samo- bójstwie zebrał się w klubie Manhattan sąd konkursowy, który jednogłośnie uznał za zwycięzcę zakładu Henryka Holmesa.

Po 10 latach zgodnie, z wa- runkami zakładu wypłacono 10000 dolarów kandydatowi Holmesa, biednemu stolarzo- wi Józefowi Rucicie. Właśnie przed kilku dniami Ruczika o- trzymał pieniądze. Ponieważ nie wiedział z jakiego powo- du ofiarowano mu tak wielką sumę pieniędzy, zainteresował się bliżej tą sprawą i wpadł na ślad tego szalonego zakładu.

Wielki proces szpiegowski

Przed sądem wojskowym w Paryżu rozpoczął się wczoraj olbrzymi proces szpiegowski, który będzie się toczył przy drzwiach zamkniętych. Głównym oskarżonym jest kapitan Otto Ranft.

Ranft przybył do Francji przed 12 laty. Ponieważ skoń- czył w Niemczech politechni- kę, z łatwością nawiązał kon- takt z francuskimi technika- mi, a przede wszystkim z in- żynierami lotnictwa.

Przed rokiem Ranft opuścił swe mieszkanie i udał się na dworzec północny. Jego cały

bagaż składał się tylko z du- żej teczki. W chwili, gdy wsia- dał do pociągu idącego do Am- sterdamu, został aresztowany przez urzędników kontrwy-wiadu francuskiego.

W jego teczce znaleziono fotografie ważnych dokumen- tów dotyczących techniki i strategii lotnictwa francuskie- go.

Zaraz po aresztowaniu Ranf- ta ujęto jeszcze cały szereg in- nych szpiegów niemieckich. Poza nimi stanie przed sądem jeszcze kilku inżynierów fran- cuskich, którzy zdradzali im tajemnice państwowe.

Walka o kiosk gazetowy

Niesamowity fragment bojów madryckich

Napięcie walk ulicznych pro- wadzonych w Madrycie i o- fiarną i bohaterską odwagę o- brońców stolicy Hiszpanii do- sadnie charakteryzuje obra-zek jednej z takich walk, to- czących się... o kiosk gazeto- wy.

Pośrodku Paseo de Rosales na skrzyżowaniu dwóch ulic stoi kiosk gazetowy. Cudem wyszedł cało z gwałtownego bombardowania przez lotni-ków powstańców tej dziel- nicy miasta.

Grupa milicjantów schroni- ła się w zaimprovizowanym okopie za kioskiem i umiesci- ła przed okopem worki z pia- skiem.

W pewnej chwili przez sze- roki Paseo zaczęły się toczyć trzy potężne tanki powstań-

ców. Szły w jednej linii, jak- gdyby znajdowały się na pa- radzie wojskowej. Jak tylko milicjanci je ujrzeli, zasypali je gwałtownym ogniem kara- binów maszynowych. Mimo te- go przyjeżdża tanki posuwały się dalej. A środkowy, o po- tężnej wieżyczce, coraz bar- dziej zbliżał się do obrońców kiosku gazetowego.

Za tankiem kroczyło trzech powstańców. Nosili olbrzymie worki do chleba, które po- łezgi były wypełnione gra- natami. Posuwając się za tan- kiem, rzucali granaty na mi- licjantów. Ci nie zostali dłuż- ni i również zaczęli obsypy- wać granatami potężny tank.

Tank jednak nieprzerwanie posuwał się naprzód i w pew-

nej chwili natarł na worki z piaskiem, które natychmiast się usunęły. Karabin maszyno- wy z ruchomej wieżyczki siał zaś spustoszenie, kosząc boha- terskich obrońców. Załoga kio- sku nie odpowiedziała już strzałami. Zabrakło im grana- tów i nie mogli dłużej wal- czyć.

Trzej żołnierze krocący za tankiem wskoczyli wówczas do okopu i rozpoczęła się za- łożona walka na białą broń pod akompaniamentem grechoania karabinu maszynowego tanku.

W końcu powstańcy zdoby- li kiosk. Tank ruszył w dalszą drogę, aby usuwać dalsze prze- szkody, pozostawiając na miej- scu wyciętą w pień załogę kio- sku gazetowego...

RADIO

6.30 Pieśń. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Programy lokal- ne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych). 12.50 Dziennik południowy. 15.00 Wiadomości go- społ. 16.15 „Skrytka P. K. O.”. 16.30 Pieśń Niewiadomskiego w wykonaniu chó- ru męskiego „Echo”. 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich”. 17.15 Ulwory kame- ralne. 17.50 „Kół trojański”. 18.00 Pog- danka aktualna. 20.00 Rozmowa muzyka ze słuchaczami nadia”. 20.15 Koncert symfoni- czny. 22.45 Muzyka taneczna.

cudzej forsy się nie chował! Podniósł smutne oczy i ujrzał przed sobą granatowy mundur.

— Widziałem, jak pan te pie- niązki „na lewo” zbierał. Chodź pan do bramy na rewiz-ję.

Gzilek w milczeniu wszedł posłusznie do bramy. Spokoj- nie pozwilił się rewidować.

I nagle krew uderzyła mu do głowy. Na parterze w oficy nie jakaś młoda dziewczyna o- powiadała przez okno sąsiad- ce.

— Z ręki mi wróżyła moja pani. Powiada, żeby się blon- dyna spodziewała, którego sta- nie na drodze mojego życia. To ty! Czekam, że aż strach!

Przez Gzilkę, jakby kto prze- puścił prąd elektryczny. Wstrząsnął się cały i splunął wściekle. Na asfalt podwórza spadły z brzękiem dwie pięcio- złotówki, ukryte przezornie pod językiem.

— Fel — skrzywił się polic- jant. — Kto to widział, żeby do buzi pieniądze chować. Nie higienicznie! Chodź bratku do komisariatu!

Gzilek westchnął boleśnie.

— Pecha mam! — myślał. — Jak się już znalazła taka, co do kabalarek chodzi i na blon- dyna czeka, to mnie do mamra ciągną.

I z ciężkim sercem powlókł się za policjantem.

Napoleon Sadek.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

STRESZCZENIE:

Młody bojowiec Tadeusz Orliński, zwany Sokółem, z rozkazu wydziału bojowego zastrzelił w Otwocku komisarza żandarmerii Suchotina. Uciekając przed pościgiem, wpadł Sokół do willi, w której mieszkała jedyna córka znanego ze swego okrucieństwa pułkownika żandarmerii — Iwanowa, Tatiana. Tatiana, która była córką Polki, zmarłej przed dwoma laty, ukryła bojowca, w którym zakochała się i wraz z nim uciekła z domu ojca, by zamieszkać na Czerniakowie, u jego ciotki, Orlińskiej.

Sokół pracował w fabryce papierosów Polakiewicza, na ulicy Bonifraterskiej. W tej fabryce pracowała również młoda i ładna robotnica Jadwiga Izdebska; kochała się ona również pod przykrywką w Sokole. Majster Kazimierzczak, który uwodził ładne robotnice, postanowił zdobyć Jadwigę. Pod pretekstem podwyżki zaprosił ją do swego pokoju i tu usiłował zlewać. Dziewczyna stawiała opór i podczas szamotaniny się wypadła jej odezwa, którą otrzymała od Sokola. Chcąc zemścić się na dziewczynie, majster udał się do ochrany, gdzie zameldował, że Izdebska jest rewolucjonistką. Biedna Jadwiga została aresztowana, a jej rodzina, matka i siostra, zostały bez żywcielek.

O zdradzie Kazimierzczaka dowiedział się Sokół, przybył więc do pokoju majstra i zażądał odeń odwołania donosu, w przeciwnym wypadku zagroził mu strajkiem w fabryce. Gdy Sokół wyszedł z pokoju majstra, ten pośpieszył do budki telefonicznej, by zawiadomić pułkownika Iwanowa o „buntowszczyku” Orlińskim. Ale Sokół wpadł za nim do budki, powalił go na podłogę i zaczął dusić.

Ale w tej samej chwili nadszedł dyrektor fabryki, Maślak. Sokół powtórzył swe żądania i zagroził strajkiem. Gdy dyrektor stanął po stronie majstra, Tadeusz pobiegł do halu i wezwał robotników do strajku. Jego wezwanie znalazło szeroki odgłos i prócz sprzeciwu kilku robotnic wszyscy zgodzili się porzucić pracę.

Nagle rozległ się czyjś głos: — Policja na sali! Tadeusz połapał się w sytuacji, szybko skoczył w tłum i nie zauważony przez nikogo zbiegł po krętych schodach na dół, do piwnicy magazynu, gdzie ukrył się między skrzyniami i beczkami. Policja na próżno usiłowała groźbą i namową zmusić tłum do wydania Tadeusza. W końcu policjanci zaczęli przeprowadzać rewizję w gmachu. Tadeusza jednak nie znaleźli, więc fabrykę opuścili.

Tadeusz wyszedł z ukrycia i postanowił przedostać się przez pokój majstra Kazimierzczaka na podwórze, a stamtąd przez parkan przeskoczyć na ulicę. Ale gdy zszedł przez korytarz, ktoś zaświecił mu nagle w oczy.

Był to Kazimierzczak. Sokół rzucił się na niego, uderzył go kluczem po głowie i uciekł, skacząc z okna na podwórze przez płot na ulicę. Przybył do domu, Tania oczekiwała go z niepokojem, będąc przekonana, że został aresztowany.

Tadeusz zamieszkał z Tanią w Grochowie. Tania miała wyjechać do miasta, by rozpocząć swą pracę, jako „dromaderka”, do przenoszenia broni. W tramwaju spotkała swego narzeczonego, Zubatowa. Wsiadła szybko, ale Zubatow udał się w ślad za nią. Gdy miała wsiąść do dorożki, zwrócił się do niej:

— Przepraszam pani!

Tania ostatkiem sił zapanowała nad swymi nerwami. Jedna nieostrożność, a wszystko będzie stracone!

Nie odwraca głowy, jak gdyby nie słyszała jego słowa, a gdy dorożka zatrzymała się, wsiadła.

Serce jej bije jednak niespokojnie. Z trudem może złapać oddech. Dorożkarz sądzi, że oficer ma wsiąść razem z damą, stoi więc dalej i czeka.

Tatiana hoi się jednak mówić, narzeczonego na pewno ją pozna po głosie. Nie, nie wolno odpowiadać, ale musi jednak dorożkarzowi powiedzieć, żeby pojechał, musi mu podać adres.

A tymczasem oficer mówi dalej:

— Bardzo panią przepraszam, czy pani pozwoli sobie odprowadzić?... Jak widzę nie jest pani tutaj sama... — mówi tonem typowego domżuana, który zwykł zaczepiać nieznajome kobiety na ulicy.

Tatiana odetchnęła z ulgą. Nie poznał jej, chce ją zaczepić, bo mu się podoba, bo „wpadła” mu w oko.

Zmierzyła go wzrokiem pełnym pogardy i, starając się zmienić głos, powiedziała dorożkarzowi:

— Wolska.

— Jaki numer?

— Numer? — zastanawia się chwilę — 29...

— Ale proszę pani, przepraszam... — nie chce jeszcze oficer ustąpić, stojąc wciąż przy dorożce. — Wie pani, byłem zaręczony... moja naręczona... bardzo mi panią przypomina... Tylko była brunetka... Pani jest blondynką... Proszę, pozwoli pani, że ją odprowadzę...

Dorożkarz uśmiecha się pod wąsem. Podśledzając rozmowę. Wolałby, że swego punktu widzenia, żeby oficer także pojechał. Może coś zapłaci, da na piwo. Oto wczoraj jechał z takim oficerem, to mu pół rubla po pijanemu za mały kurs zapłacił... Czekaj, nie spieszy się... Może panienka namyśli się, bo oficer zupełnie przystojny.

Ale panienka ostro rzuciła:

— Czego pan stoi? Jechać!

Uderzył batem konie, dorożka ruszyła. Oficer został na trotuarze. Spoglądał jeszcze chwilę w ślad za dorożką, zaklął, splunął i poszedł.

Tania spojrzała na zegarek. Godzina wpół do czwartej! Do Woli jeszcze taki kawał drogi.

— Niech pan pogoni konia! — prosi dorożkarza. — Bardzo się spieszę...

Przybyła przed bramę domu, gdzie oczekiwał ją nieznajomy, punktualnie o czwartej. Przed bramą stał młodzieniec w pelerynie. W ręku jego spostrzegła bombonierkę. Tania szepnęła umówione hasło. Odpowiedział, zabrał od niej kluczyk. Rozmowa ich trwała krótko. Kazał jej odnieść bombonierkę do mieszkania na ulicę Sienią 62.

— Wejdiesz w podwórze na lewo, trzecie piętro. Zapukasz do mieszkania pod numerem 16 i poprosisz o Laleczkę. Zobaczysz młodą blondynkę, podasz jej bombonierkę i powiesz:

„Przysłał mnie pan Stanisław Płochocki. Niech wam to pójdzie na zdrowie!”

Tania wzięła bombonierkę do ręki, powtórzyła raz jeszcze adres i udała się na wskazaną ulicę.

Szła na piechotę, bała się wsiąść do tramwaju. Nie mogła również jechać dorożką, bo wzbudziłoby to podejrzenie. Dzień był piękny, słoneczny.

...Nie odwraca głowy, jak gdyby nie słyszała jego słów...

Tania dawno nie spacerowała swobodnie, wolała więc przejść się po ulicach miasta.

Wdychała w siebie świeże powietrze, które wiatr przynosił z pól wokół Woli. Serce w niej nabrzmiało. Świadomość, że jest komuś potrzebna, że mają do niej zaufanie, że powierzyli jej przeniesienie części bomby do konspiracyjnego mieszkania, napełniła ją dumą.

Można trzymała w ręku bombonierkę i szła pewnym krokiem. Była dumna z siebie, chciała, by wszyscy wiedzieli, by wszyscy widzieli, że nie spaceruje ulicą, jak każda inna dziewczyna, tylko nosi w dłoni skarb, że jest rewolucjonistką, oddaje usługi sprawie...

Cieszyło ją to, jak zabawka cieszy dziecko. Tyle czytała o rewolucjonistach, o tych, co zabijali carów, a nigdy nie przypuszczała, że wypadnie jej samej brać w tej walce udział...

Ami na chwilę nie bała się, że jeśli ją teraz aresztują, zostanie stracona, albo otrzyma karę długoletniego więzienia...

Żegnaj, moje młode życie!

— Hallo — leniwie podniósł pułkownik Iwanow słuchawkę. — Kto tam mówi? Aha... Tak... słucham pana... Czyż by?... Był ukryty w fabryce? — twarz pułkownika skrzywiła się. — I nigdzie, w żadnym ze wskazanych mieszkań go nie

zastano?... Jak? Cybulski? Orliński? Orliński?... Tak, to nazwisko znam... Orliński, to niebezpieczny buntowszczyk... Pracował w tej fabryce?... Za wszelką cenę złowić go! I kto jeszcze? Tylko ona, Izdebska?... Tak, to jego naręczona... Rozumiem... No, wobec tego wyśle ją na Syberię... Niech sobie tam znajdzie narzeczonego! Ale przed tym pozna się jeszcze z pułkownikiem Iwanowym...

Odłożył słuchawkę i nacisnął dzwonek. Wszedł dyżurujący żandarm i wyciągnął się, jak struna.

— Sprawdź mi tu aresztantkę Jadwigę Izdebską...

— Rozkaz!

Żandarm zastukał obcasami i wyszedł. Iwanow wstał, ręce odłożył do tytu, zaczął spacerować tam i z powrotem po pokoju.

Trzeba zmusić tę Izdebską, by mu wydała tego niebezpiecznego buntowszczyka. Z początku postara się przekonać ją dobrocią. Może namyśliła się, może tylko udaje, że jest taka naiwna. Przemówi jej do sumienia, przypomni jej matkę, obieca wielką sumę pieniędzy...

A jeśli to nie pomoże? Wtedy każe ją rozebrać do naga, zacznie ją walić batem, każe doprowadzić psy...

Do licha, ta Izdebska jest dziwnie ładna... Bardzo ładna... Z Niną trzeba będzie skończyć... Zdradza go na pewno... Wczoraj nie chciała go przyjąć... A ta Izdebska jest niczego sobie... Podczas pierwszego śledztwa już wzbudziła w nim apetyt... (pułkownik uśmiecha się pod wąsem). Ciekawi go, jak wygląda nago... Może jest jeszcze niewinna... Che, che, che... Niczego sobie... Lubi takie niewiniątka... Sprykrzyły mu się wszystkie kokoty z Akwarium i Sawoyu. Co innego taka niewinna dziewczyna... Ciało jej jest śnieżno-białe, jak puszysty śnieg...

Musi zapomnieć o swych cierpieniach, o swym bólu. Może właśnie ona, ta młoda dopomoże mu w tym. Ani wino, ani szampan, ani ciała tancererek nie mogą zdusić w nim tęsknoty za córką, za zmarłą żoną... Jedyną jego córką uciekła... Ukochana Tania... Uciekła, a on dotychczas nie wie, gdzie się podziała...

Spaceruje tak po pokoju, zaciąga się dymem cygara. Otwierają się drzwi i żandarmi wprowadzają Jadwigę Izdebską. Jej twarz wyraża tyle bólu, tyle cierpienia!

Ale jest jeszcze ładniejsza.

Pułkownik rozkazuje ręką żandarmom, by wyszli z pokoju. Każe Jadwidze usiąść. Drżącym głosem pyta:

— Po co pan mnie zawezwał?

— Chciałem pani powiedzieć, że jutro będzie pani wolna.

Szeroko otworzyła oczy, patrzy na niego z niedowierzaniem: czy jutro będzie naprawdę wolna? O, zapewne Bóg usłuchał jej prośby!

— Tak, jutro panią zwolnię — powtórzył swe słowa pułkownik — głosem łagodnym i miłym. — Mam do pani prośbę. Sądzę, że nie odmówi mi pani... Proszę mi powiedzieć od jak dawna zna pani Tadeusza Orlińskiego?

Jadzia zadrżała. Czy aresztowali go również? Co powinna odpowiedzieć? Zna go, czy go nie zna? Poznali się dopiero w dzień aresztowania... Przed tym bardzo rzadko ze sobą rozmawiali...

— No, dlaczego pani milczy? — spogląda jej pułkownik prosto w oczy.

— Chciałabym... Chciałabym przypomnieć sobie, czy znam takiego... Nie po raz pierwszy słyszę od pana pułkownika o takim...

— Ach tak? Po raz pierwszy? — kpi pułkownik — zdawało mi się, że to pani naręczony, ha?

— Mój naręczony? — niespokojnie drgnęła.

— Nie znam takiego pana wcale!

— Moja pani, chcę wobec pani postąpić po ojcowsku, chcę panią zwolnić, a pani nie chce nawet odpowiedzieć mi na tak niewinne pytanie. Nie chce mi pani powiedzieć, jak dawno pani zna Tadeusza Orlińskiego... Zlitowałem się nad pani chorą matką, specjalnie wysłałem kogoś, by ją powiadomił, że pani jutro wraca... Bardzo ucieszyła się z powodu tej wiadomości... Nie wie jednak, że córka jej jest aż tak uparta... No, proszę odpowiadać, czemu pani milczy?

Wstał z fotelu, zbliżył się do niej, ujął jej rękę, spojrzał jej w oczy, tak że dreszcz przebiegł po jej ciele.

Dalszy ciąg jutro.

Tłumaczenie snów

P. Janka z ul. Okrzei. Cześć Panią życia barwna i urozmaicona. Będzie jak daleka podróż. Przykra wiadomość nadaje. Na loterii wygra Pani najwyższą stawkę.

Z. S. K. Ktoś Panią obmawia. Będzie lekka niecierpliwość w rodzinie. Biondym jest Pani życzliwy. Sny Pani wróżą zamożność w przyszłości.

„Smutek córki”. Córka wyjdzie za mąż szczęśliwa, najdalej za trzy lata. Grozi Pani kradzież lub oszustwo. Otrzyma Pani pieniądze. Biondyma sputka Pani.

P. Magdalena G. Ktoś będzie Panią przeproszał. Mąż myśli często o Pani. Dochody zwiększą się.

„Irenia Iosy”. Młodym uczynkiem zrobił Pani. Pierścieniem z czerwonym oczkiem jest Pani talizmanem. Będzie Pani na ślubie lub na chrzcinach. Miła wieść nadaje.

„Jenina Kam...”. Przyszłość na ogół zapowiada się pomyślnie. Będzie Pani świadkiem wypadku lub zejścia ulicznego. Sześć ilużby czyta Pani nie wskazuje. Takimże chusteczka jedwabna czerwona.

S. Z. B. 11—50. Sprzeczek będzie z bliską osobą. Szczęśliwy dzień wiosek. Otrzyma Pani pieniądze. Pozyska Pani szczerą przyjaźń. Fotografia śliczna do odebrania w administracji.

„Stękniony Rysiek — (2). Będzie Pani na zabawie lub procyzności. Pozna Pani Kozimiera. Spędzi Pani miłe chwile w towarzystwie kobiety. Cześć Pani rozterka duchowa, z której wyjdzie Pani obionną ręką.

P. Wiktorie Wojakiewicz. (Kraków). O loterii sen Pani nie mówi. Chwilowa śmierć wienie cześć Pani. Miła rozmowa z blondynem. Przyjemna wiadomość.

P. Franciszek B. (Kraków). Spelni się Pańskie marzenie. Będzie Pani świadkiem zejścia ulicznego, lub bójki. Cześć Pani rozmowa z mężczyzną w mundurze.

P. Wiera H. Cześć Pani duża radość. Przykre doświadczenie będzie. Szetyn myśli o Pani. Pozna Pani Józefa.

P. Ola Kasielanka. Moje sny wyrażają, że z pani „buzgrolenki” jest łobuziak. (Bardzo miły łobuziak). Rok 1939 przyniesie Pani dużo dobrego. Wujcia cześć rozrywki. P. Należała ożyma pieniądze.

„Smutek serca” ktoś obmawia. Będzie Pani w Warszawie na powrocie. Pani J. myśli o Pani często. Czy lubi Pani z nim — nie wiem naraz, ale będzie to małżeństwo z miłości.

Niech Pani będzie spokojna o swą przyszłość, bo wszyscy ułoży się dobrze. Miła panna (pamiętam Pani fotografię nie powinna się martwić).

P. Zuzia S. Z. ze Lwowa. Otrzyma Pani dyplom. Wyjdzie Pani za mąż. Cześć Pani miłosa przygoda. Sprzeczek będzie.

P. „Szczęśliwa” — „Przepraszam się Pani z Janiną. Ona i Maria mówią o Pani, nie było dobre. Pani charakter: uczuciowość, dobroć, towarzyskość. Szczęśliwy miesiąc: czerwiec.

Smutny Kędziorek. Pani chłopiec ma dobry charakter i nie można mieć do niego o ów postępek żalu. Winną mu Pani przy sposobności wszystko łagodnie wyparować, a będzie dobrze.

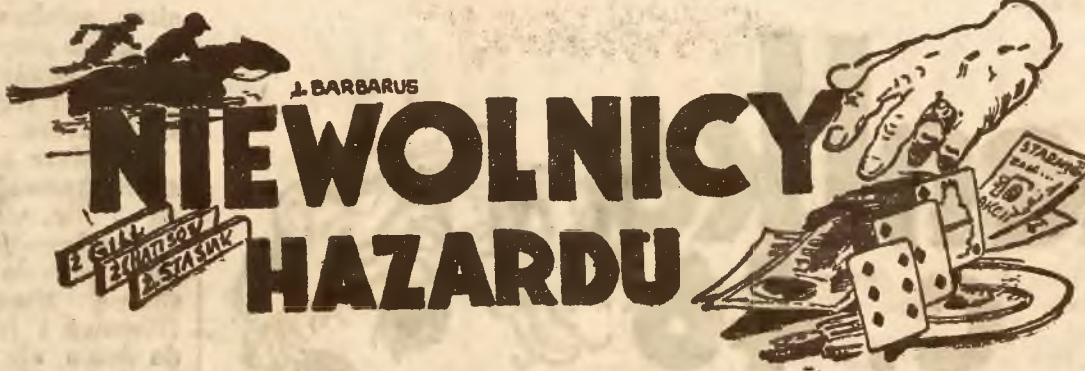
Z. S. K. Ma Pani szanse otrzymania pracy. Niedomaganie będzie w domu. Strapienia miną. W lecie będzie zmiana na lepsze.

P. Bron. Bardzo mi miło, że zastępuje się Pani do mych wskazówek. Przekaż Pani, że do Pani dużo dobrego. Nie należy nie wierzyć, o którym z wyskokich blondynów mówił Pański sen. Powodzenia!

P. Freda. Spatnia się zmieni. Goście Pani odwiedzą. Nadejdzie list lub papier urzędowy.

P. Syrena. Może Pani podejść do swej sympatii. Wróci Pani na scenę. Uwaga, że jeśli nie lubi Pani narzeczonego to nie należy go zwodzić i powiadzić mu „prawdę”.

„Zakochana K—125 P. M. Radość będzie. Przykre, a po niej zmiana na lepsze. Córka wróci do zdrowia i uchwyci się. W wątpliwych wypadkach należy skorzystać z pomocy lekarza, a wszystkie będą dobre.

Burzliwe i zmienne koleje życia Stanisława Mroczkowskiego

Von E. umiał jednak krzątać się koło własnych interesów i dbał dobrze o grono „przyjaciół”; ale i Mroczkowski umiał trzeźwo zabrać się do rzeczy. Wiadomo było wtedy, że na prowincji zapotrzebowanie na wódkę wzrasta do rozmiarów fantastycznych. Użytkawczy koncesję od Beselera zaczął w pierwszym rzędzie zaopatrywać w wódkę mniejsze i większe miasteczka prowincjonalne dyktując ceny zależnie od swego humoru i słusznie rozumując, że każdy woli pić prawdziwy, legalnie sprzedawany alkohol, niż pędzoną domowym sposobem „samogonkę”.

Kalkulacja Mroczkowskiego okazała się ścisła. Prowincja płaciła coraz wyższe ceny, i żądała coraz to więcej „towału”. Pan Stanisław bogacił się coraz bardziej, w wirze interesów zapominał nawet o kawiarniach i klubach karcianych, a „zarobioną” gotówkę przeznaczał na lokowanie w złocie, brylantach, wartościowych obrazach. Jego kolekcja dzieł Kossaka ceniona była na setki tysięcy.

Z chwilą wypędzenia Niemców z Polski kończą się naturalnie kokosowe interesy Mroczkowskiego. Długo, długo zastanawia się jaką karierę ma sobie obrać i wtedy realizuje myśl jaką kiełkowała w nim już od dawna: postanawia wydzierżawić gmach cyr-

ku i stać się wszechwładnym dyrektorem tam, gdzie przed niewielu laty sprzedawał jeszcze lemoniadę w łóżach pierwszego piętra.

Kandydatów na dzierżawę Cyrku było jednak podówczas b. wielu i kto wie czy plany Stanisława Mroczkowskiego nie spełniłyby wtedy na niczym, gdyby nie jego... rodzinne stosunki.

Gmach cyrku stał na terenach należących do hr. Krasieńskiego, pana na „Ordynackiej i Okólniku”, człowieka niezwykle dobrego i uczynnego, ale nie mającego specjalnej żyłki do interesów handlowych. I oto spośród wielu ofert, które hr. Krasieński otrzymał, zdecydował się on właśnie na ofertę Mroczkowskiego, dającą mu bodajże minimalne korzyści materialne.

Powód tego był b. prosty. Ojciec Stanisława Mroczkowskiego był długie lata kamerdynerem i lokajem ordynatów Krasieńskich, nie więc dziwnego, że hrabiowski ród chciał się w jakiś sposób odwzajemnić za wierność starego sługi. Mimo więc, że zamiłowanie Stanisława Mroczkowskiego do hazardu było powszechnie już wtedy znane, uchodził on za człowieka zamożnego, za tego fachowca w dziedzinie cyrkowej, któremu bez obawy można było wydzierżawić tak poważną placówkę, jaką stanowił olbrzymi gmach na Ordynackiej.

Dzień, w którym Mroczkowski podpisał ostateczną umowę na dzierżawę cyrku, został uczczony w odpowiedni sposób. W restauracji Węglińskiego, a więc tam gdzie przez długie lata przed zamążpójściem pracowała żona pana Stanisława, zabawa trwała do smęgo rana, każdy z obecnych wznosił toast za pomyślność nowego dyrektora cyrku.

Jakoż istotnie pierwsze lata „dyrektorstwa” Mroczkowskiego układały się jak najpomyślniej. Interes prowadzony był z dużym nakładem kosztów i energii, ciekawe atrakcje zagraniczne, a przede wszystkim walki francuskie wpędzały grube tysiące do kasy cyrku. Nazwiska sławnych zapasników zaczęły magnetyzować tłumy — dwu, trzymiesięczny sezon zapasniczy był równoznaczny (przy podwyższanych stale cenach) z wygranym losem na loterii.

Mroczkowski śmiało może wtedy już o sobie powiedzieć, że jest człowiekiem bogatym. I byłby może do dzisiaj tego dnia zachował część swej fortuny, gdyby nie jego wrodzona lekkomyślność, rozrzutność, zbytnia wiara w ludzi i co najważniejsze — zamiłowanie do hazardu.

Mimo swego życiowego awansu w społecznej drabinie Mroczkowski nie zapominał ani przez wieczór o grze. Znał ją go dobrze bywalcy „górek” kawiarnianych, potajemnych klubów gry, bookmacherskiej i wyścigowej grubszego „gatunku”. Znał ją go i lubią za dobrego humor, za uczynność i za-

roki gest wtedy, gdy „słoń” (takie przezwisko otrzymuje z biegiem lat Mroczkowski) jest wygrany i chce „się pokazać”.

Życie układa mu się jak najpomyślniej. Szczęście w interesach i powodzenie w grze hazardowej łączy się z idealnymi wprost stosunkami rodzinnymi. Żonę swą kocha i szanuje, przybrany syn Czesław wyrósł na przystojnego, energicznego młodzieńca, którego nowe metody tresury koni cyrkowych cieszą się ogromnym powodzeniem w stolicy.

Stanisław Mroczkowski ma jednak jeszcze większe ambicje, ambicje które w ciągu niewielu lat uczyniły zeń bez mała nędzarza.

Nie wiadomo kto podsunął mu myśl zakupu stajni wyścigowej. Jedni utrzymują, że doradcą był nieżyjący już Edward Hantower.

Inni są zdania, że już za młodu szczytem różnych marzeń Mroczkowskiego było posiadanie własnej stajni wyścigowej; dość, że niedługo po dewaluacji marki i stabilizacji złotego Mroczkowski kupuje szeregi koni wyścigowych.

Początkowo był to pośledniejszy materiał wyścigowy, różne Belladonny i Magdy mogły co najwyżej ubiegać się o nagrody w dwu najniższych kategoriach. Mroczkowski po znał jednak gruntownie ciężki „przemysł” wyścigowy, coraz bardziej zapala się do gry i do podejrzanych machinacji ze światem żokejskim.

Jego szczęśliwa gwiazda błyszczy w dalszym ciągu. Żokej P. i tragicznie zmarły w międzyczasie żokej M. przeprowadzają dla „pana dyrek-

tora” cały szereg znakomicie przemyślanych uderów, „czysty” dochód stajni Mroczkowskiego powiększa się coraz bardziej, a zielono-białe barwy z dniem każdym zyskują na popularności wśród kombinatorów wyścigowych.

Był nawet okres, gdy „słoń” klikoma grubymi uderzeniami rozbił pomniejsze banki bookmacherskie i zaczął się dobierać do kas potentatów nielegalnego „totka”, Antopowa, Golembiowskiego, Strzezińskiego...

W dzień wyścigi, wieczorem karty, bilard, ruleta. Życie niewolnika hazardu nie jest specjalnie urozmaicone. Raz się przegrywa, no to humor jest gorszy, drugi raz się wygrywa, a wtedy wraca pogoda życia znów na kilka dni...

Mroczkowski rzadko traci jednak ową pogodę życia. Umie przegrywać ze spokojem, wie dobrze, że ma dostateczne „przetrzymanie” gotówkowe, że przyjdzie także, jego moment. Nie denerwuje się gdy pewnego wieczora przegrywa w „baka” 23 tysiące złotych, nie złości się gdy chłopiec (dziś już żokej) Jedn. nie świadomie psuje precyzyjnie zorganizowany kant na torze.

„Końskie interesy” idą bowiem w dalszym ciągu jak najlepiej, nie peszy „słonia” fakt, że „zarabano” na starcie nogę tak klasowego konia jak Smok. Nie — Mroczkowski wierzy bezgranicznie swemu trenerowi Karwackiemu, wierzy, że pupile całej stajni Madryt i Herkules zdolne są do wielkich czynów. Już w noc sylwestrową 1928/29 po niezliczonej serii „kolejek” wydziera się Mroczkowski wniebogłosy w jednej z restauracji na Nowym Świecie.

„Nikt tylko mój Madryt wygra w tym roku Derby...”
D. c. n.

Na małej wokandzie...

Przygody donżuana

(A. E.) W pewnym domu przy ulicy Żórawiej jest trzy-pokojowe mieszkanie. Jeden pokój zajmuje pani Kazimiera W. z mężem, drugi panna Stefania, szwaczka, a trzeci manicurzystka, panna Lili.

Otóż wyżej wspomniana pani Kazimiera, korzystając z nieobecności męża, zaprosiła do siebie pana Zbyszka Znamierowskiego, który cieszy się dużym powodzeniem u nieroiast.

Pan Zbyszek przybył ro doskonałym humorze i oświadczył, zamknąwszy za sobą drzwi:

— Melduję pokornie, że przy szłem roście rozkaz!

— Panie Zbyszku! — rzekła roćroczas pani Kazimiera, po-krasniawszy z radości — o roie le pan taki posłuszny, to roz-kazuje panu przybliżyć się do mnie troszkę i ro ogóle.

— Znakiem tego mam szanoronomu mężuloroi rogi przyszlukoroić! Już się robi, cześć by nie!

Pan Zbyszek objął uroczą mężatkę, gdy naraz na schodach rozległy się ciężkie, męskie kroki.

Pani Kazimiera zbłądła.

— To mój mąż! — szepnęła. — Uciekaj pan do szwaczki!

To mówiąc, nieroiarna małżonka meplnęła pana Zbyszka do pokoju panny Stefani.

Ponieważ panna Stefania miała rocale zgrabną figurkę, więc młody donżuan, ochlorozszy ze strachu, poczęł ją

urodzić. Ale dzieroczyna, słyszając kroki na schodach, wyrwała się i szepnęła drżącym głosem:

— Szoruj małuski do manicurzystki. Mój narzeczonny idzie!

Manicurzystka, panna Lili, sama rzuciła się młodzieńcowi na szyję. Ledwie jednak zdążyła go pocałować, gdy krzyknęła:

— Wyrwyj stąd przediutkol Mój przyjaciel wali!... On cię zabije!

Pan Zbyszek, ledwo żywy z przerażenia, zemdlał kuchennymi schodami. A gdy był już na podwórzu, usłyszał rolanie:

— Panie Zbyszku! Chodź pan na górę!

To roszystkie trzy nieroiasty, życzliwie uśmiechnięte, roychy laly się z okien, tłumacząc, że to nie był mąż ani narzeczonny, tylko jakiś obcy męszczyna, który szedł na piątę piętro.

Ale pan Zbyszek nie chciał już roracać. A że nieroiasty nie przestały krzyzczeć jedna przez drugą, więc zdenerwował się, chwycił kamień i roybł nim szybko ro oknie pani Kazimierzy.

— Proszę sądu roysokiego! — mówił pan Zbyszek na rozprawie. — Jakim fasonem mogłem roracać, skoro jeżeli mnie się kałasirofa ze strachu przydarzyła.

Sąd skazał pana Zbyszka na dwa dni aresztu.

Agentka C. 46

JAN DULINSKI

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Anna Morette i Heidenau przybywszy do Kolonii, zostali aresztowani na dworcu. Dzięki zimnej krwi i opanowaniu zdolali przekonać wyższego funkcjonariusza policji, że są rzeczywistymi osobami duchownymi i ten ich w końcu puścił na wolność. Zaraz po ich wyjściu, wysłał je, nakazując im dla pewności agenta, który miał ich śledzić. Anna Morette stwierdziwszy, że są śledzeni, przystąpiła wraz z Heidenauem próg kościoła. I tam udał się za nimi agent.

52.

Heidenau zostaje żołnierzem

Anna Morette nic nie odparła? Tylko wyraz jej twarzy mówił Heidenauowi, że jest całkiem spokojna i że niczego się nie obawia. Uklękła przed świętym obrazem i jej wargi zaczęły się poruszać, jak gdyby odmawiała modły. Gdy tajny agent spojrzał na jej twarz, na której teraz malowała się ekstaza religijna, pomyślał, że szpiegdy nie postępowaliby w ten sposób. Zamiast podejrzenia obudził się w nim szacunek dla pobożnej mniszki.

Po chwili ujrzał, że i ksiądz pograżył się w modlitwie. Heidenau stanął w kącie i kilka razy się przeżegnał. Po skończonej modlitwie podszedł do młodego kościelnego i wszczął z nim rozmowę. Następnie kościelny zaczął wprowadzać księdza po katedrze i pokazywać mu stare zabytki.

— Rzucono na nich bezpodstawne podejrzenie — doszedł tajny agent do przekonania.

Tymczasem mniszka ciągle jeszcze była pogrążona w modlitwie... Tajny agent straszliwie się nudził. W jakim celu ma tu sterczeć? Nie ma sensu dłużej tu przebywać. Gdyby mniszka miała jakikolwiek związek z tą aferą szpiegowską, gdyby spostrzegła, że jest śledzona, nie modliłaby się tak gorliwie przez dwie godziny...

W końcu tajny agent opuścił katedrę i zameldował wyższemu funkcjonariuszowi policji, który polecił mu szpiegować księdza z mniszką, że „wszystko jest w porządku”.

— Czy przypadkiem nie zauważyli, że pan jedzie za nimi? — zapytał urzędnik policji.

— Nie, to niemożliwe! Gdyby to były jakieś podejrzone osoby, nie udałoby się do kościoła, a mniszka nie modliłaby się tak gorliwie.

— No i aresztuj każdego księdza — rzekł półgłosem urzędnik, jak gdyby mówił do siebie, dlatego, że szpieg Heidenau przebrał się za księdza! To jakieś bardzo dziwne rozporządzenie! Przecież często można się omylić i wpaść tylko w zatarg z władzami kościoła katolickiego.

Pomimo, że Anna Morette modliła się tak „gorliwie” (jak wyraził się tajny agent), spostrzegła, że ten sam osobnik, który jechał za nimi, nie spuszczał oka z nich. Postanowiła więc również

nie spuszczać go z oka. W końcu zauważyła, że agent skierował się ku wyjściu i opuścił kościół.

— Czy nie czeka on na nas na zewnątrz? — zapytała siebie sama.

Wstała z klęczek, zbliżyła się do Heidenaua i szepnęła mu do ucha:

— Szpicel opuścił już kościół. Istnieją teraz dwie możliwości, albo wyszedł stąd, aby zatelefonować po policję, albo doszedł do wniosku, że się omylił... Jakkolwiek sprawa się przedstawia, musimy natychmiast stąd wyjść, a najważniejszą rzeczą w tej chwili, mój drogi, jest to, że musimy jeszcze w ciągu dzisiejszego dnia zrzucić z siebie duchowne szaty. Jest dla mnie jasne, że rozkazano obserwować wszystkich duchownych katolickich.

Anna Morette i Heidenau opuścili kościół. Anna rozejrzała się na wszystkie strony. Nie, nikt ich nie śledził. Nie spostrzegła w pobliżu żadnej podejrzonej osoby. Anna w milczeniu szła obok Heidenaua wzdłuż Sternengasse. Nagle na jednej z bram zauważyła następujące ogłoszenie: „Pokój do wynajęcia przy... omnej, inteligentnej rodzinie”. Oboje naraz odczuli pragnienie znalezienia się w jakimś pokoju, pokoju, który by ich odizolował od tych wszystkich niebezpieczeństw, jakie czyhały na nich na ulicy. W zamkniętym pokoju jest się znacznie bezpieczniej. A poza tym byli przecież tak zmęczeni i złamani ostatnimi wypadkami, że należało się im uczciwy wypoczynek.

Ale jak to będzie wyglądało, gdy ksiądz przyjdzie wynajmować pokój? To wzbudzi podejrzenie u właścicielki mieszkania. Anna Morette znalazła jednak w mig wyjście z sytuacji. Zauważyła w pobliżu magazyn z ubraniami męskimi i damskimi. Każde z nich osobno wejdzie do sklepu. On kupi ubranie męskie, ona damskie, udając, że nabywają dla kogoś podarunki.

— Dobrze, ale gdzie się przebierzemy? — zapytał zrozpaczony Heidenau, którego ostatnie przeżycia i zmęczenie ścinało z nóg.

— Nie widzę innej rady, jak tylko udanie się za miasto, na jakieś pustkowie. Tam w krzakach ściągniemy szaty, które przyciągają uwagę każdego przechodzącego policjanta. Dopiero później wrócimy do miasta i wynajmiemy pokój „przy skromnej i inteligentnej rodzinie”.

Pierwszy wszedł do magazynu Heidenau. Gdy przekraczał próg magazynu, wpadło mu na myśl, że najlepiej będzie, gdy kupi mundur żołnierski, czapkę i buty. W mundurze żołnierskim nikt go w tym obcym mieście nie pozna. W szarym mundurze nie będzie się przecież nikomu rzucał w oczy. Są to czasy wojny i na każdym kroku jest pełno żołnierzy. Komu wpadnie na myśl, że ka-

pitany sztabowy, Gotfryd von Heidenau, wdział na siebie zwykły mundur żołnierski? Nikomu!

— Kupuję to wszystko dla mego kuzyna... — tłumaczył Heidenau sprzedawcy. — Jutro wyrusza na front...

— Może księdzu odesłać paczkę do domu? — zaproponował uprzejmy sprzedawca.

— Nie, nie, dziękuję...

Po dziesięciu minutach do tego samego magazynu weszła Anna Morette. Nabyła skromną suknię. Musi wyglądać jak biedna urzędniczka. Również i jej zaproponowano odesłanie paczki do domu, ale i ona odrzuciła tę propozycję.

Anna Morette opuściwszy magazyn, wsiadła w dorożkę i poleciła zawieźć się za miasto, w okolice Lindentau. Heidenau uczynił to samo. Jechać teraz w jednej dorożce było zbyt niebezpieczne. Mogli znów wzbudzić podejrzenie jakiegoś przechodzącego policjanta, lub agenta.

Przybywszy na miejsce, wysiedli i ruszyli pieszo w dalszą drogę. Dopiero po przejściu kilku kilometrów napotkali na opustoszały las, opodal którego rosły gęste krzaki. Zaszyli się w krzaki i szybko się przebrali. Po kilku chwilach z krzaków wyszedł żołnierz. Anna Morette była niezwykle uradowana, gdy ujrzała Heidenaua w tym stroju. Był bowiem teraz całkowicie zmieniony.

Zdjętą odzież zakopali w ziemi i szybko się oddalili. Teraz byli całkowicie spokojni o swój los. Ruszyli więc pieszo w stronę miasta. Nikt już teraz nie zwracał na nich uwagi. Czy mało żołnierzy przepływało codziennie przez miasto? Oto na przykład szedł jakiś młody żołnierz, a obok niego kroczyła uroczą dziewczyna, siostra lub narzeczona...

Heidenau zważał tylko na to, aby w odpowiedniej chwili salutować przechodzącym oficerów. Gorzko się uśmiechał w duchu, gdy musiał wyprężyć się jak struna nawet przed oficerem najniższej rangi... Zaraz jednak się pocieszył, że w danej chwili to nie jest największe zmartwienie...

Po drodze dostrzegł Heidenau wielu tajnych agentów. Ale ci nie zwracali wcale uwagi na żołnierza i jego towarzyszkę. Wpijali swe przenikliwe spojrzenia tylko w twarze mijających ich księży...

— Nasze akcje idą w górę — uśmiechnęła się Anna Morette.

Anna i Heidenau znów powrócili na Sternengasse. Tylko Anna udała się na górę. Miała jakoby wynajmować pokój wyłącznie dla siebie. Dopiero później zjawi się u niej przyjaciel...

Gospodyni mieszkania szczegółowo ją wypytowała kim jest, czym się zajmuje i t. d.

Anna opowiedziała jej, że jest urzędniczką wojskowej instytucji i zarabia sto marek miesięcznie. Właścicielka była bardzo zadowolona, usłyszawszy, że jej sublokatorka tak ładnie zarabia.

— Kiedy pani chce się wprowadzić? — zapytała właścicielka mieszkania, kobieta o siwych włosach.

— Zaraz! Pokój tak mi się podoba, że nie chce mi się wcale sądzić wyjść — uśmiechnęła się Anna.

— A... czy posiada pani jakiś dokument? — zapytała nieśmiało staruszka. — Pani przecież rozumie... to czasy wojny... wydają surowe zarządzenia...

Takiego obrotu sprawy Anna nie spodziewała się. Stała na miejscu jak wryta, nie wiedząc co ma odpowiedzieć...

Dalszy ciąg jutro.

Hallo!

NAWET SEABE ZEBY WZMACNIAJĄ SIĘ PRZY UŻYCIU

PASTY

CHERYS

NIE ZAWIERAJĄCEJ MYDŁA

Nauczycielka wyszła za ucznia

Małżeństwo zawarte przed kilku miesiącami między nauczycielką szkoły powszechnej, a jej uczniem postawiło prawników stanu Tennessee w kłopotliwej sytuacji.

29-letnia Paulina Roberts była nauczycielką w wiejskiej szkole powszechnej. Wśród uczniów znajdował

się 15-letni Harlis Reeder, mądry, nad wiek rozwinięty chłopiec, do którego nauczycielka poczuła silną sympatię. Ponieważ i chłopiec gorąco pokochał nauczycielkę, oboje postanowili się pobrać.

Władze szkolne, do których nauczycielka zwróciła się o pozwolenie na to małżeństwo, odrzuciły jej prośbę. W stanie Tennessee istnieje bowiem prawo, które zakazuje żenić się chłopcom przed skończeniem szkoły powszechnej, a więc przed ukończeniem 16 lat, wedle tamtejszych ustaw.

Panna Roberts gorąco przeciw temu protestowała. Oświadczyła, że w Stanach Zjednoczonych nie ma takiej ustawy, która by zabraniała nauczycielce wyjść za mąż za jej małoletniego ucznia, jeśli na ten związek zgadzają się rodzice chłopca. Rodzice zaś Reedera nie przeciwstawiali się temu małżeństwu, więc

nie widzi powodu dla czego by władze szkolne miały się do tego mieszać.

Argumenty te przekonały władze szkolne. Pozwoliły pannie Roberts wyjść za mąż za jej ucznia, ale pod warunkiem, że „małżonek” będzie jeszcze przez rok uczęszczał do szkoły.

Panna Roberts przyrzekła, że zastosuje się do tego warunku. Stało się jednak inaczej. Koledzy Reedera zaczęli kpić z niego, że jako „człowiek żonaty” chodzi do szkoły. Kpiły i żarty na ten temat tak boleśnie raniły chłopca, że w końcu przestał uczęszczać do szkoły i zaczął pracować na farmie swych rodziców.

Władze szkolne stanu Tennessee zastanawiają się obecnie nad tym, co mają uczynić z chłopcem. Czy mają go zmusić, aby uczył się w domu i po roku złożył egzamin z brakującego mu roku, aby w ten sposób prawu stało się za-

ZŁ.1 60.—
gwarantowane
MASZYNY
do SZYCIA

z poprzednich marek światowych, z przyborami do haftowania, maseczkow., szarow. i t. d. GOTOWKA — RATAMI! Dostawa na koszt firmy. Cenniki ilustr. wysła bezpłatnie: CENTRAŁA MASZYN. KRAKÓW ul. Dietla Nr. 109. A.

Zdumiewający Słynne medium
Evigny pod wpływem sugestii
Redaktor Szyllera-Szkolnika odgaduje imiona, nazwiska, wyszczególnia najważniejsze fakty życia, odpowiada na wszystkie

szczerze pomyslane pytania. Pay chografolog Szyllera-Szkolnik o kreśli charakter, zdolności, przeznaczenie. Przyjścia osobiste całej dzieł. Na odpowiedź listowną podaj datę urodzenia. Zając ogłoszenia (50 gr. znaczkami pocztowymi). Warszawa, Red. „SWIT”, Żulińskiego 9.

dość; czy też mają patrzeć przez palce na tę całą sprawę i nie wtrącać się do życia prywatnego nauczycielki i jej me-
ża?

Potworna zbrodnia w Łodzi Jeden lokator zabity, dwaj ranni

Wczoraj wieczorem w domu przy ul. Składowej w Łodzi, Jan Bierkowski, którego eksmisję orzekł miejscowy sąd grodzki, wszczął z trzema innymi lokatorami, do których miał pretensje, że zezna-

wali na jego niekorzyść, kłótnię w czasie której dobył rewolweru i oddał do nich szereg strzałów.

W wyniku strzelaniny Dąbrowski Bogusław został zabity, a Węgrzynowski Tadeusz i jego syn Marcin ciężko ranni.

Bierkowski został aresztowany i przewieziony do więzienia. Policja zarządziła szczegółowe dochodzenia.

czytajcie

„ŻYCIĘ KOBIECE”

Cena 20 groszy.

Gazy łzawiące w walce z wariatem

Oszałały służący profesora U. J. P. usiłował zastrzelić żonę profesora i służącą

Od kilku miesięcy pracował dorywczo u profesora Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego Adama Czyżewicza (Wawelska 22) 17-letni Marcin Bartoszewski, który pomagał w sprzątaniu mieszkania. Ostatnio zaś t. j. przed miesiącem profesor przyjął go na stałe w charakterze służącego. Posunięcie to było jednak nieszczęśliwe, gdyż Bartoszewski zachowywał się coraz gorzej i trzeba go było ostatecznie ze służby oddalić.

W ub. sobotę o godzinie 9.30 rano po wyjściu prof. Czyżewicza do kliniki, służący wszczął kłótnię z 24-letnią służącą Rozalią Pilnik, bijąc ją dotkliwie.

W kilka chwil po tym oprowadzany jakimś dzikim szaleńcem Bartoszewski wpadł do sypialni, w której znajdowała się jedynie żona profesora, Józefa i dobiegłszy do nocej szafki błyskawicznym ruchem wysunął szufladę i wyjął znajdujący się tamże rewolwer, po czym wymierzył w stronę oniemiałej z przerażenia kobiety i pociągnął za język spustowy.

Broń na szczęście nie wypadła, gdyż niedoszły morderca zapomniał zarepetować t. j. wprowadzić nabój do lufy.

Zaskoczona p. Czyżewiczowa rzuciła w stronę służącego trzymaną w ręku szczotkę włosów i wyskoczywszy na balkon poczęła wzywać ratunku. Na wszczęty alarm wbiegli do mieszkania pracownicy na podwórzu robotnicy. Bartoszewski wbiegł w międzyczasie z powrotem do kuchni, usiłując po drodze pobić jeszcze raz służącą. Ta jednak zamknęła się w jednym z przyległych pokoi. Szaleńiec zamknął się wówczas w kuchni, krzycząc, że do każdego kto się zbliży będzie strzelał.

W tym czasie nadjechała samochodem zaalarmowana przez sąsiadkę p. p. Czyżewiczów, p. Maszyńską, policja i przystąpiła do pertraktacji z zamkniętym szaleńcem.

Z narazie nieustalonych przyczyn Bartoszewski poczęł strzelać w podłogę i po oddaniu trzech strzałów postrzelił się w brzuch. Wtedy dopiero policjanci, po uprzednim wybijeniu okna wrzucili do kuchni

żadnego strachu i że gotowe są nawet teraz do skoku, niestety władze nie pozwalają.

Przez LOPP-u gen. inż. Berbecki wręczając absolwentom dyplomy oświadczając, że w roku przyszłym powstanie w Polsce 22 szkół spadochronowych, dzięki czemu sport ten będzie mógł się wydatnie rozwinąć.

Zbudowana będzie wieżyczka 60-metrowa dla ćwiczeń w skokach. Gen. Berbecki wyraża przekonanie, że nowa sieć szkół spadochronowych, która powstanie przy okręgach LOPP, zachęci szerokie rzesze do zapoznania się z jeszcze nową dziedziną sportu lotniczego.

Nowi skoczkowie spadochronowi

W dniu wczorajszym odbyła się uroczystość rozdania dyplomów 13 absolwentom kursu skakania ze spadochronem. Kurs zorganizowany przez L. O. P. P. ukończyło 13 osób, w tym 6 kobiet.

Na lotnisku na Okęcu miał się odbyć opis skoków ze samolotów, ale niestety pogoda nie dopisała. Odbyła się jedynie odprawa wszystkich kursistów, skakał zaś jedynie p. Dobrowolski lądując na terenach zakładów Skoda.

Ciekawość zebranych, którzy w pierwszym rzędzie chcieli widzieć skoki została zaspokojona. Panie zapewniały nas jednak, że nie czują

żadnego strachu i że gotowe są nawet teraz do skoku, niestety władze nie pozwalają.

Przez LOPP-u gen. inż. Berbecki wręczając absolwentom dyplomy oświadczając, że w roku przyszłym powstanie w Polsce 22 szkół spadochronowych, dzięki czemu sport ten będzie mógł się wydatnie rozwinąć.

Zbudowana będzie wieżyczka 60-metrowa dla ćwiczeń w skokach. Gen. Berbecki wyraża przekonanie, że nowa sieć szkół spadochronowych, która powstanie przy okręgach LOPP, zachęci szerokie rzesze do zapoznania się z jeszcze nową dziedziną sportu lotniczego.

granat zlatwiający i dopiero po tem weszli do wewnątrz.

Na miejsce wypadku przy-

był lekarz pogotowia, który rannego służącego przewiózł do szpitala Dz. Jezus.

Znamienny jest fakt, że prof. Czyżewicz z małżonką mieli o godzinie trzeciej krytycznego dnia wjechać do Lwowa, o czym wiedział Bartoszewski. Śledztwo prowadzi policja.

Rocznica bitwy pod Krzywopłotami

W niedzielę jako w 22 rocznicę bitwy pod Krzywopłotami, Zależem i Bydlinem odbyła się na cmentarzu w Bydlinie pow. Okulskiego podniosła uroczystość oddania hołdu poległym legionistom.

Bitwa wówczas stanowiła końcowy moment pierwszego okresu walk Pierwszej Bry-

gady Legionów na terenie b. Kongresówki. Cześć oddziałów zatrzymała się tutaj, odpierając krwawą armię moskiewską w ofensywie na Kraków, gdy Komendant Piłsudski wraz z kilkoma batalionami przeszedł słynnym marszem bojowym przez Ulinę Małą.

Strasza katastrofa w Dunkierce

DUNKIERKA, (PAT). Przy wyjściu z portu nastąpiło z powodu panującej mgły zderzenie hiszpańskiego statku „Christina” ze statkiem ryba-

ckim, przybyłym z Ostendy. Statek rybacki poszedł natychmiast na dno. Dotychczas nie ustalono liczby zatopionych ofiar, ani nazwy statku.

Niestylachana afery z prochem

TULUZA, (PAT). Dochodzenie, przeprowadzone przez prokuraturę w Tuluzie wykazało, że niedawno prochownia w Tuluzie wysłała do Bischoffwiller w departamencie Dolnego Renu wagon z 6500 kg.

prochu.

Nieznani jednak sprawcy zmienili nalepki ze wskazaniem adresu i wagon skierowany został na stację Elne w wschodnich Pirenejach.

Tam ładunek został przeniesiony na samochód ciężarowy, który — jak przypuszczają, przekroczył granicę hiszpańską.

Śledztwo prowadzone w wielkiej tajemnicy, wykazać miało udział w tej aferze wielu osób.

Konsul austriacki zamordowany

SALAMANKA, (PAT). Korepodent niemieckiego biura informacyjnego donosi, że komunisty zamordowali w Bilbao konsula austriackiego, który tam przebywał od szeregu lat i cieszył się dużym poważaniem.

Tajemnicze zbrodnie w Barcelonie

BARCELONA, (PAT). Oficerowie republikańskiej gwardii narodowej major Emile Ecobar i porucznik Aurel Martinez zostali zamordowani przez nieznaną sprawców.

Pierwszy z nich był przewodniczącym, drugi zaś sekretarzem antyfaszystowskiej armii republikańskiej w Barcelonie.

Więści ze świata

TROCKIŚCI W CHINACH

Korespondent „Izwestii” donosi z Szanghaju o działalności trockistów w Chinach.

Korespondent pisze, że trockiści prowadzą walkę przeciw frontowi ludowemu, działając na korzyść imperializmu japońskiego.

Zdaniem korespondenta, trockiści w Chinach występują wprost jako agentura imperializmu japońskiego, które m. in. stara się dyskredytować ZSRR w oczach narodu chińskiego.

SZOSTA OFIARA KATASTROFY
W szpitalu w Nowym Targu zmarła wczoraj szósta ofiara katastrofy kolejowej pod Chabówką, 4-letni Kossakowski, którego rodzina siostra zginęła w tej katastrofie.

ZATONAŁ STATEK
Statek holenderski „Schelde” o pojemności 300 ton rozbił się wczoraj z powodu mgły o skały Pater Noster i zatonał. Załoga zdołała dotrzeć do brzozy na łodziach ratunkowych.

Czytajcie
Nowego Sportowca

Pełna tabela 37 Loterii

II klasa — 4-ty dzień cięgnięcia

I i II cięgnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

100.000 Zł na nry: 37520 64313,
50.000 Zł na nry: 94845,
5.000 Zł na nry: 13065 54372,
2.000 Zł na nry: 93455 179362,
1.000 Zł na nry: 66622 114228, 129307, 162534
500 Zł na nry: 14336 17975 32380 43700 80137
103402 120375 128468 178316 184285 187305
400 Zł na nry: 41441 53255 69798 93870 94312
100286 102956 142448 188316
250 Zł na nry: 2861 6641 33398 40285 43945
4772 63099 69508 70450 71158 89776 125039 142004
142174 177721 187658 192984
200 Zł na nry: 9017 10189 13112 23284 31398
36655 37452 46727 53363 59100 59553 69168 87515
97114 99129 102889 103671 114957 116397 178151
118354 119852 120804 125126 135021 141401 146242
180294 151565 161784 176664 177252 178110 181755
181884 186857 191265 191840

Wygrane po 150 zł.

479 528 954 1032 2004 560 913 3290 408
525 42 4083 140 333 879 957 5696 6791
7244 373 988 8233 9612
10345 11785 916 12627 13738 14147 423 521
66 85 696 850 15147 16545 853 954 17060
139 298 859 18595 820 65 907 18 19598 882
20482 554 789 21363 628 710 68 993
22223 559 716 23849 24179 833 35 25419
792 26207 10 726 863 27472 28351 85 623
29375 431 35
30060 31168 451 67 704 993 32061 511
33059 297 544 746 862 34747 35304 901
36538
38138 59 525 88 766 39117 205 24 733
40233 835 41196 42108 51 391 410 36
522 43057 832 807 44479 626 45144 330 346
66 629 743 46189 286 468 743 47050 237
363 780 45833
50044 101 862 52925 53042 95 54408 614 44
56938 57105 974 58716 522 59727
61486 591 630 877 99 62037 806 83112 695
64567 65060 274 900 68028 841 67327 68228
750 6747 169 243
70027 218 522 71104 393 438 730 72005 397
768 74026 454 695 734 935 75323 408
76188 77054 78125 71 303 634 728 543
79643
80047 255 727 81484 82022 37 388 487
83349 301 713 923 85491 548 95 631
86158 87048 322 546 88552 660 809 47
89110 535 860 912
91143 885 785 983 92381 976 93433 537
914 815 950 94615 789 93266 594 96391
505 97650 92222 99984
100770 633 41 908 101098 945 102402
102084 294 788 104058 230 84 106219 596 969
89 107088 583 108103 52 401 877 109096 974
110541 832 921 111373 750 112516 806
113178 416 97 696
114882 115129 425 756 944 96 117703 836
118157 119228 477 531 45 79 847 720
120078 381 981 121002 30 539 805 790 122018
120 123217 484 852 124236 503 125057
127170 228 385 514 625 738 128436 989 129337
358 823
130855 131382 133204 24 505 17 89 134399
998 135840 844 138086 300 440 879 137302
738 138316 456 543 812 139226 409 773 81 995
140073 141251 141867 483 144190 265 587
644 772 145467 148024 325 545 147282 148133
10 238 594 638 734 937 149271 329 479 581 620
450857 151035 312 481 913
152157 462 656 153932 154063 219 155539
156018 99 393 545 92 157412 69 158354 580
674 714 899 969 159601 45
160888 161808 162058 781 84 163352 474
800 164002 165516 628 736 166146 220 80
167125 379 168371 93 669 811 169479 789
969 174059 135 329 476 99 610 175031 166
495 176016 148 276 356 90 93 47 534
177068 43 177288 172115 459 173278 599 969
174059 135 329 476 99 610 175031 166
176018 148 276 356 90 93 47 534
177227 145 883 800 79 178085 114 35 238 887
179308 44
180513 65 181007 407 722 975 182045 251
183027 222 184004 253 407 84 185271 93

Wygrane po 50 zł.

186114 772 814 918 187401 680 188100 297
971 189070
190111 21 208 68 91 874 948 60 191060
325 745 192856 193012 37 534 706 194124
721 42
323 43 1797 867 929 59 2016 233 45 584
664 718 920 3066 157 291 4053 101 793 833
76 912 9062 284 581 727 833 927 6033 91
820 842 7031 705 837 8181 354 9369 626
10195 11114 442 594 966 12615 854 55
13319 583 14061 107 232 550 73 688 91 917
16351 805 931 17132 529 811 949 80 18089
198 427 42 19266 549 766
20701 847 21507 969 22415 527 641 857
23099 209 306 97 658 24562 832 74 25726
86 856 999 26062 388 569 739 27557 978
28102 15 370 408 504 14 88 795 812 928
29242 397 406 607 765 986
30115 918 31643 32007 547 73 33231 895
34065 136 360 812 35182 36455 656 37073
215 45
38338 39044 326 512 75 679
40066 247 401 950 41222 709 841 42174
300 35 479 659 44089 447 530 45145 67
240 658 46279 551 654 902 47324 455 729
94 49119 772
50496 690 768 857 777 88 52 51151 218
808 835 52005 813 53028 453 512 689 787
807 20 54243 53744 64 56072 80 534 72
57026 793 905 58058 129 879 59117 203 56
540 947
60179 828 61108 629 737 74 62121 22
72 280 570 678 63045 275 332 33 493 64439
759 65057 487 811 66541 601 919 20 67243
318 62589 69147 204 607 46 510
70069 736 978 71044 83 584 747 72088
624 751 73044 93 451 606 718 942 74326
895 75178 258
76128 50 4 210 28 650 755 874 8 77430
573 4 78113 25 234 337 565 773 879 79050
112 567 87 735
80417 679 835 81426 790 82113 848
83007 50 347 507 911 90 84149 862 973
85011 320 642 91 776 86104 270 98 370
526 60 605 953 87254 88883 920 89015
144 264 71 841 934
90194 315 443 91061 201 951 92127 299
747 98 93281 383 94357 71 680 95938
96919 27 97317 945 98165 99085 327 92
750 825 44 75 903 41
100363 78 850 863 998 101057 103 367
445 551 936 102130 247 348 474 650
103309 725 67 955 104003 970 105119
983 106222 707 107095 8 432 5 769 889
994 108511 953 109004 46 82 304
110041 402 111808 40 121253 201 113361
95 873 815 22 980
114394 572 84 800 115219 390 118324 812
117027 170 865 953 118039 100 253 368 98
878 119483 816 989
120014 443 121398 647 122120 420 837 84
728 123378 400 71 589 877 91 124115 346 680
986 125160 287 804 126313 600 740 927 127208
29 80 477 516 767 128124 832 466 129241 307
647
130150 519 861 958 131089 311 837 48 811
132201 94 369 470 133161 218 802 134708
135013 338 528 758 136176 891 137260 619
138047 254 63 398 780 883 139068 86 151
140356 474 77 829 141122 228 540 142097
200 702 73 885 143775 145099 267 359 685 833
148364 721 147344 800 148031 433 43 548 974
149035 318 888 970
150001 161 626 71 745 50 77 151116 82 312
416 892
152296 153028 348 666 968 78 93 154039
131 400 745 877 155656 75 845 994 157014
114 230 678 893 976 158074 80 168 83
143 659 983 159253 375 714 824
160136 230 693 161004 104 277 577
946 162343 454 676 734 891 906 163469
98 164175 466 81 643 944 165039 355 630
960 166279 665 89 784 167659 765 907
168028 85 300 29 37 510 169162 620 740
52 55
170087 229 400 36 855 171592 911 172955
173134 273 486 531 685 20 174069 250
746 908 68 175479 94 827 176027 609
177141 445 804 32 43 999 42 178088 184
405 179232 480
180616 81 949 181592 724 182475 519 706
183667 184661 663 773 185040 908 72

III cięgnięcie

Wygrane po 50 zł.

548 1350 879 2435 3370 736 4089 501 533
822 6201 89 824 814 7608 999 8056 9535 808
1004 11183 304 640 12017 628 1320 381
15345 490 16099 157 942 17074 81 958 18366
555
20921 8 89 21933 46 23518 961 24869 25202
26132 78 328 685 740 27280 931 28016 321
29251 494 628
31341 548 32239 33072 360 857 36221 979
88 37181 356 38382 768 89 929 39386 926
40177 819 41619 42077 4372 938 48793
47389 774 983 48561 635 741 933 49098 168
50435 53113 216 93 413 54185 417 42 55594
686 56306 57219 325 549 58134 287 59988
60071 61933 63051 64285 73 367 492 745 90
65528 65033 896 67854 68057 159 69077 449
70784 71583 735 73401 75377 76230 7 402
983 78027 455 521 718 79153 232 342 724 934
86
80095 118 290 488 81434 270 8419 86928
87026 258 88256 558 758 975 89437
90002 671 859 91434 997 92359 702 94231
95458 677 709 863 937 96744 8 97520 98986
99072 132
100897 101034 302 722 102086 572 103321
838 104548 985 105243 631 738 106795 107141
108555 986 109142 301 759
110416 513 625 810 111013 927 113019
114197 434 55 985 115635 116869 117879 118923
93
120059 121184 348 675 989 122436 51 609 124499
979 125266 636 126504 844 127390 922 128121 788
129404 786
130575 131734 133242 520 134044 171 700 135070
721 136549 137082 138351 560 781 139301 426
140661 141052 144 962 65 143113 145800 140476
830 146968 141 458 673
150083 822 151384 928 152805 154874 156060
160893 162134 782 164044 625 165720 166167
285 302 167043 168471 800 897 169084
170235 11 171353 172104 175251 724 816 176242
371 17735 57 577 178129 837
180353 538 182753 838 183276 710 48 185018 92
982 186878 187487 973

Listopad

24

Wtorek
św. Jana

Z teatru Miejskiego

Dziś: „Mrówki”

CO GRAJĄ W KINACH?

ADRIA: „Kaprys markizy Pompadour, oraz „Załoga”
 APOLLO: „Ich troje”
 ATLANTIC: „Kaprys pięknej pani”
 BAGATELA: „Całe miasto o tym mówi” oraz rewia „Na weselo”
 MUZEUM: „Tarzan nieustraszone” oraz dodatki.
 PROMIEN: „Anthony Advers”
 SZTUKA: „Rozwód z przeszłości”
 STELLA: I. „Noc weselna”
 II. „Sobowtór”
 ŚWIT: „Dwa dni w raju”
 UCIECHA: „Kain i Mabel”
 WANDA: „Pan z milionami”
 ZORZA: „Córka gen. Pankratowa”
 DOM ŻOLNIERZA: „Pieśń zdobywcy świat”

PROGRAM RADJOWY

Godz. 7.25 Parę informacji; 7.30 Muzyka poranna z płyt; 12.03 Płyty; 12.40 Prosimy do mikrofonu; 14.00 Muzyka z płyt; 15.15 Koncert reklamowy; 15.30 Czy wiecie, że... dr. J. Reguła i red. K. Müller; 16.00 Odczyt; 18.20 Płyty; 18.45 Program na dzień następny.

NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotym Tygrysem, Szczepańska 1, pod Aniołem Stróżem, Kościuszki 18, pod Temidą, Długa 66, pod Barankiem, Mikołajska 4, Apteka Niebieska, Starowiślna 77.

Podgórze: Pod Orłem, pl. Zgody 18

Koncert Chóru Ukraińskiego w Radio

Dymitr Kotko jest jednym z najbardziej utalentowanych dyrygentów ukraińskich oraz znanym kompozytorem pieśni ludowych ukraińskich. Specjalne metody dyscypliny i ćwiczeń chóralskich stworzyły z tego chóru jakgdyby potężne organy ludzkie, które swą techniką i mistrzowskim wykonaniem pieśni wywierają niezapomniane wrażenie na słuchacza. Pierwszy chór Kotki, który powstał w obozie jeńców wojennych, zdobył podczas swego tournée szturmem największe sceny europejskie. Obecny, nowy chór Kotki, bodaj czy nie czwarty z rzędu, odbył niedawno triumfalną podróż po Małopolsce i Wołyniu. W wykonaniu tego chóru ukraińska pieśń ludowa odśpiewa cały swój urok, nastroj i słodycz.

Polskie Radio zaznajomi swych słuchaczy z pieśniami ukraińskimi w wykonaniu chóru Kotki w dniu 25. bm. tj. w środę o godz. 17.15.

„Podróże i spotkania”
Radiowa audycja chopinowska

Niby słupy graniczne znaczą podróże Chopina poszczególnie etapy jego życia. Pierwsze triumfalne odniesione w Wiedniu, powrotny wyjazd do stolicy naddunajskiej, pobyt w Sztuttgarcie, gdzie zastaje go wiadomość zdobycia Warszawy przez Moskali, wreszcie chwila przełomowa w życiu Chopina... przybycie do Paryża, a wśród wszystkich tych wrażeń uczucie osamotnienia i tęsknota za Polską — oto treść radiowej audycji. Audycję opracował tym razem znakomity literat Jarosław Iwaszkiewicz. W czasie audycji (dnia 25. XI. o godz. 21.00), prof. Smidowicz wykona wariacje na temat mozartowskiego „Don Juana” — utwór, który Chopin grał przed publicznością wiedeńską w czasie swego pierwszego pobytu w Wiedniu. Poza tym wykonane zostaną mazurki z op. 6, etiudy z op. 10 i „wariacje na temat Belliniego”.

KRONIKA KRAKOWA

Gehenna młodej dziewczyny

Sąd krakowski rozpatrywać miał wczoraj sprawę Mariana Jana Piegzy z Borku Fałęckiego.

W kwietniu 1936 r. przybył notoryczny złodziej 17 razy karany. Marian Piegza do mieszkania Grzywaczów w Borku Fałęckim, celem wynajęcia mieszkania, przedstawiając się jako inż. Marwiak.

Grzywaczowie, nie przypuszczając z kim mają do czynienia, przyjęli go z miłą chęcią.

Od tej pory zaczyna się tragedia. Piegzie spodobała się córka Grzywaczów 15-letnia Stasia, z którą nawiązał intymny stosunek. Po ja-

kimś czasie Grzywaczowie dowiedzieli się, że Piegza nie jest inżynierem, tylko nałogowym złodziejem. Natychmiast wypowiedzieli mu mieszkanie. Piegza nie chcąc stracić Stasi, pod groźbą zabicia uprowadził ją do Łagiewnik, gdzie ją ukrył i pilnie strzegł. Dziewczyna przechodziła istne katusze, drząc o swe życie, musiała mu być posłuszną.

Rodzice tymczasem zawiadomili władze policyjne, które zaczęły szukać gangstera.

Po kilku dniach zjawia się Piegza w mieszkaniu Grzywaczów i pod

groźbą zabicia Grzywacza wyludza od niego metrykę i ubrania Stasi. W drodze jednak został aresztowany, a Stasia wróciła zmaltretowana do domu.

Wczoraj miała się odbyć rozprawa Piegzy, jednak celem zbadania jego stanu umysłowego rozprawę odroczone.

Piegzę przyprowadzono na salę skutego. Symuluje on prawdopodobnie wariata.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Kronenberg, oskarża prokurator dr. Czuma.

Opera Glucka „ORFEUSZ” dla radiosłuchaczy

Krzysztof Willibald Gluck — to jedna z najpotężniejszych postaci w dziejach opery obok Monteverdiego i Wagnera — największy jej reformator. Również Mozart, two- rzy Gluck nowy na owe czasy (druga połowa 18 wieku) rodzaj opery, w którym nie muzyka, lecz dramat wysuwa się na plan pierwszy.

Gluck występuje przeciw rozpanoszonemu wówczas prześladowaniu koloraturami i różnego rodzaju efektami muzycznymi, a żąda prawdziwości wyrazu. Wprowadza do opery szlachetną, poważną linię melodyjną, dramatyczną prawdę, tragiczny patos. Reforma Glucka wywołała w Paryżu istną, muzyczną wojnę domową. Całe społeczeństwo paryskie, nie mówiąc już o muzykach, podzieliło się na dwa obozy: obóz zwolenników Glucka i obóz zwolenników jego rywala — Włocha Pucciniego. Ostateczne zwycięstwo przypadło w udziale Gluckowi. Jedną z pierwszych oper, wprowadzających nową reformę był Orfeusz, którą nadaje Polskie Radio z płyt dnia 25 bm. o godzinie 19.20 w wykonaniu zespołu opery paryskiej pod dyr. Thomassiego.

„POTRÓJNY ŚLAD” — Premiera w eksperym. Teatrze Wyobraźni

Najbliższą premierą eksperymentalnego Teatru Wyobraźni (dn. 25. XI. o godz. 22.30) będzie oryginalne słuchowisko Elżbiety Szemplińskiej Sobolewskiej pt. „Potrójny ślad”. W dialogu pełnym finezji maluje autorka walkę dwóch kobiet o uczucie mężczyzny. Słuchowisko nie ma żadnej akcji; nie się tutaj zasadniczo nie dzieje, a jednak rozgrywa się w słowach walka pełna napięcia i dramatyczności. Tego rodzaju ujęcie słuchowiska jest wybitnie radiowe. Zawiera elementy niemożliwe do realizowania, ani na scenie, ani w powieści. Debiut Elżbiety Szemplińskiej zapowiada się w radio bardzo ciekawie.

Nieszczęśliwy wypadek robotnika w Krakowie

Wczoraj koło godziny 8-mej rano wzywano Pogotowie ratunkowe na ul. Wodną do fabryki okuć metalowych Boski, gdzie robotnik Wincenty Merek, lat 33, z Piasków Wielkich doznał w czasie pracy zmiążdżenia palca prawej ręki.

Merka skierowano na oddział traumatologiczny szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Epilog strasznego zabójstwa pod Krakowem

Przed trybunałem sądu okręgowego w Krakowie zasiadł na ławie oskarżonych Stanisław Kołodziejczyk, gajowy lasów Potockich, zamieszkały w Myślachowicach pow. Chrzanów.

Dnia 4 maja 1936 r. podczas obchodu rewiru, Kołodziejczyk napotkał Józefa Zajacę. Po krótkiej sprzeczce Kołodziejczyk wstrzelił z dubeltówki w stronę Zajacę, a ten trafiony śrutem w plecy runął na ziemię ponosząc śmierć na miejscu. Kołodziejczyk do czynu poczuwał się, jednak do winy nie; bronił się obroną konieczną.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Zaliński, wotowali s. o. dr. Frey i dr. Bartynowski, oskarżał prok. dr. Ojranowski, bronił adw. dr. Gut-freud, pow. cywilne popierał adw. dr. Gottlieb.

Ze sportu

KRAKÓW ZDOBYWA PUHAR P. PREZYDENTA R. P.

Rozegrany mecz o puchar Pana Prezydenta R. P. pomiędzy Krakowem a Poznaniem zakończył się zwycięstwem Krakowa i zdobyciem przez niego cennego pucharu. Bramki dla zwycięzców uzyskali: Baj i Krawczyk z Tarnobrzegu.

Uczcie swe dzieci zawodu!

Dokonać tego możecie, zakupując u nas maszynę do szycia, albowiem każdy nabywca takowej, korzystając z bezpłatnego kursu szycia, haftu, mereżowania, endlowania, gurowania, do czego ponadto dodajemy bezpłatny kurs kroju, lub modniarstwa, a to według wyboru. — A zatem przy zakupie maszyny na tak minimalne spłaty po zł. 20.— miesięcznie, macie tak daleko idące korzyści! — Szkoda zatem każdej chwili — zgłoś się przeto jeszcze dziś po zakupno maszyny!

ROWER drogowy, balonowy, wyścigowy, chłopięcy — nabędziesz u nas najtaniej, oraz na dogodnych warunkach. — Nasz system ratalny przystosowany jest do obecnych warunków, umożliwiając zatem każdemu nabycie potrzebnych przedmiotów.

RADJO marki Philips, Kosmos, Telefunken, Natavis, Elektritt, P. Z. T. i inne. nabędziesz u nas na najkorzystniejszych warunkach.

PATEFON z 12 płytami i 200 igłami — zakupisz u nas na raty po 10.— do 16.— zł. miesięcznie.

WÓZKI DZIECIĘCE na raty — w olbrzymim wyborze

KRISCHER

Kraków, Zwierzyniecka 6

telefon 138-77.

Nowa ustawa emerytalna

Ministerstwo Skarbu opracowało ostatnio projekt nowej ustawy emerytalnej, który wniesiony zostanie do laski marszałkowskiej.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej — jak wiadomo — wprowadził obniżenie o 25 proc. zaopatrzenia emerytalnego w odniesieniu do

służby w państwach zaborczych.

Nowy projekt ustawy zmierza do uchylecia tego przepisu, przywracając normalne liczenie do wysługi emerytalnej służby w b. państwach zaborczych, na równi ze służbą w Państwie Polskim. W zamian za uchYLENIE tego ograniczenia projekt

wprowadza 10 proc. obniżkę wszelkich uposażzeń emerytalnych. Z pod tej 10 proc. obniżki mają być wyłączone jedynie zaopatrzenia emerytalne nie przekraczające: dla emeryta — 100 zł., dla wdowy — 50 zł. i dla sieroty — 25 zł. miesięcznie.

Nieszczęśliwy wypadek w Podgórzu

Wczoraj wieczorem Helena Cyganik, lat 21, służąca, zamieszkała w Podgórzu przy ul. Smolki 18 w czasie jazdy jednokonnym wozem ciężarowym, wjechała u wylotu ul. Smolki i Kałwaryjskiej na chodnik i zaważyła dyszlem o znajdujący

się przy ul. Smolki kiosk, raniąc sprzedawcę Adolfa Radziejowskiego w rękę

Rannego opatrzyło Pogotowie ratunkowe, po czym przewieziono go do szpitala Ubezpieczalni.

Oblala sublokatora kwasem solnym w Krakowie

W mieszkaniu Heleny Markłowskiej w Krakowie przy ul. Oboźnej 15, powstała kłótnia na tle nieporozumień osobistych między Markłowską, a jej sublokatorom Stanisławem Wycesanem, malarzem pokojowym.

W trakcie kłótni Markłowska ob-

lala Wycesanego kwasem solnym, parząc mu czoło, po czym sama zgłosiła się na Posterunek P. P.

Zawezwane Pogotowie ratunkowe udzieliło Wycesanemu pierwszej pomocy.

Dalsze dochodzenia w toku.

Zniżka do kin: „Atlantic”, „Adria”, „Świt” lub „Bagatela”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”

Ważna tylko w dniu 24 listopada 1936 r.

Porzuciła dziecko w Krakowie

Katarzyna Wąsikowa, dozorczyni domu przy ul. Krowoderskiej 17 w Krakowie, znalazła wczoraj wieczorem w sieni tegoż domu niem-

włą płci męskiej, liczące około 6 tygodni.

Dziecko umieszczono w Złóbkę, przy ul. Kołetek 10, zaś za wyrodną matką wszczęto poszukiwania.

Zakopiański ośrodek narciarski przed sezonem

Narciarstwo jest tym sportem, dzięki któremu odnieśliśmy największe sukcesy międzynarodowe.

Ogół sportowy, świetnie orientujący się w tym sporcie wie, że narciarstwo zawodnicze — to Zakopane. Dlatego też wygłoszona w dniu dzisiejszym przed mikrofonem pogadanka pt.: „Zakopiański ośrodek narciarski przed sezonem” p. Bolesława Pagowskiego wzbudzi niewątpliwie duże zainteresowanie.

Z odczytu tego dowiemy się o planach i zamiarach naszych gniazd sportowych i poczynaniach klubów zakopiańskich. Pogadanka zostanie nadana o godz. 18.10.

Dr. J. Reguła i red. K. Müller przed mikrofonem

Dziś we wtorek, dnia 24 bm. o godzinie 15.30 będzie rozmawiał dr. Reguła z red. K. Müllerem o filmie plastycznym, o kobietach-komikach, oraz o dodatkach filmowych. Odczyt ten wywoła niewątpliwie zainteresowanie słuchaczy, gdyż przyniesie im w wymienionych dziedzinach nowości zupełnie dotąd nieznaną.